

א

מהר"ם בר ברוך

סימן גז

א ב י א ס פ

וכחוצות דקיימי לגנות בהן חיתוין דשייר שטר אפשיטי דספרא
 אזל מכירה אינה עומדת לחזור צו אך כספר (י) (המקם)
 דרז שאי (כ) דשנועת היסת ררצנן נשצפין על הקרקעות ורלייתו
 מרגר' דכחוצות' דפ' הכות' (ש"ז) גזי עד אי מעיד שהו' פרוע ועוד
 איין נשצפין על כפירת שצבוד (ב) אלא אמר דכא מדרצנן כדי
 להפיש דעמו של צבי"צ וסברא הוא כי היכי דתיקון רצנן שנועת
 היסת גזי כופר הכל אפי"ג דמדלאורייתא פטור ה"נ תיקון הכא
 מיור כשופר בכל (ת) דקרקע איין נשצפין דתקנתא לתקנתא לא
 ערדין כדאומר צפי שנועת דיינין (שבועות מ"א י) ואפי"ג
 דצפי הכותב תקנתא לתקנתא הוא דהא נשצעת ונוטלת שאני
 התם דכלל שנועה היה (כ) להאמינו מעטס מינו אך שצנועת
 דיינין אמר' גזי שטר (ס) אף עכ"ל אמר אישחצנע לי דלא
 פרוע הוא משצפני ליה אפי"ג דכופר הכל הוי כפירת שיעבוד
 קרקעות . ודיצ"א היה דומה הכיא דהכותב דהתם עממא דבה
 הוא דפרע דייק דמיפרע לא דייק וכן גזי עד אחר מעיד שהיא
 פרוע השום דמשיע לו עד אחר ותקון שנועה להפיש דעמו
 של צבל הצית ורבי' שמתה השיב לי על כפירת גוף הקרקעות
 כגון קרקע פלונית מכרתי לך או נחתי לך או עשר גפנים מכרתי
 לך והלה אמר להדים לא תיקנו שנועה דלא מחתני רצנן שנועה
 לית דכוותי' באורייתא ורליה מפ' הזהב (צ"ט נח') גזי
 הקדשות שנועה זו תקנת סתמים היא שלא יזלזלו דהקדשות
 מכלל דקרקעות וכל הכך איין נשצפין עליהן אפי' תקנת סתמים
 ליכא דליכא דכוותה . ומה שפסקו הגאונים דנשצעים מדדריהם
 דווקא על כפירה שיעבוד קרקעו' דשנועה לאו אנוק קרקע כ"א
 אכפירת מטלפלי ואין ראי' גדולה מאישחצנע לי שלא פרעתיך
 ומהצא לפרע מנכמי יתומים אפילו צשטר נשצע (שנועות
 מ"ה י) והיא גופה לא ידענא מנ"ל דכפירת שצבוד קרקעות
 חשיבא שנועות קרקעות והלא הכפירה אינה כ"א על המתלפלין
 וחלינא קלה דפלוניתא דלצ"י ורצ"א (פסחים ל) : אם למפרע
 הוא גובה אם מיכן ולהצא הוא גובה ואמאי איין נשצפין .
 ומו למיד (צ"ב קס) : שצבודא דלירייתא דין שצבודא שלא
 צשטר כמו צשטר אפי"ג לא משכחת שנועה צבלוהא ועקרת
 המכרז הוא זה :

תשובתי . דע כי מעשה צל לדי' ציני מורי איני שכיחות
 קרקע והייתי רוצה לפוטרו צצנועה דשכיחות
 קרקע חסוד כמו מכירת קרקע פי' הזהב (נו) : גזי אביא
 מי כחצי ממכר לעולם וכי' ונראה דאין לשנע כלל אקרקעות
 אפי' שנועת היסת ומה שפילק רצניו שמתה צין כפירת שצבוד
 קרקע לגוף קרקע לפי שכל המתלפלין צאין לידון . חשוכה לדבריו
 מפ"ק דצ"מ (ד') : גזי סלעין רינרין וכי' ומסיק דאין נשצפין
 על כפירת שצבוד קרקעו' וכי' ונסי' שנועת דיינין (ס) אמר
 ר' יוחנן הכופר דממון שיש עליו עדים מייב צשטר (ע) פרוע .
 וטיעמא דהוי כפירת שצבוד קרקעות וכיון ימדלאורייתא דין
 אחר להם לגוף קרקע ועצוד חיקשי לדבריו תיקון רצנן
 שנועה לית אף אך אש חיקשו שנועה צבלוהא הפיש (פ) דעמו
 החוצע שצנועת היסת כדאמר בהכותב גזי עד אי מעיד שהוא
 פרוע

אמר רצא הלכתא טויה הנאה לנאה (צ"ק פס י) ואי
 קשיא הואיל וטויה הנאה לנאה אמאי קמני גזי
 פגיעתן רעה חזנן לכחוצתה צנועת הנאה והשלם התם משום
 דאמר שמואל המוכר שטר טוב למצרכיו (ה) ואי מלרכינן לצנועי
 לכחוצתה צנועת הנאה וחתינן ליי ודאי הדרא ומתלה לכחוצתה
 לגזי צעלה ופסוקי ללוקם צידים לא נפסקינן ואי אמרינן
 נוצין כחוצתה להאי גברא דלזיקתי ואי מתלה כחוצתה לגזי
 צעלה לישא פסידא כל לגזי צעלה ודאי מתלה ואטרומי צי
 דנא כדרי לא מערסין . (ג) חקני פסק צומן הוה כיון שרגילות
 הנשים לישא ולימן הרי כאילו מינום צעלים להיות שלומים ואם
 יש ערים מייב הצעל לשלם (ג) וישאלו ויחמו עמהם ואם איין
 עדים נשצעת והא' דאמר צפי השולם (גיטין מו') איין אדם
 רולא שמתצוה אשמו צצ"ד ה"מ גזי נדר שהיא לריכה לפרט
 צפני צ"ד אזל הכא אפשר ע"י אטרופוס' דבחיבור שני הארכתי .
 ועוד מחצוה ומחצוה ולא (ד) יגזול למצירו
 מה שאין כן כהצובל שאינו נכסה ונזה הצעל :

סי' גח (אני אסף) מפרק הגזול דמרא (ק"ג) מכרתי
 רצא צר ישאל רידע
 צסוקדוטי' דגוי ואזיל ומסכיד צי דיני דגוי על ישראל משמחין
 ליי וכו' ולא אמר' אלא סד וכו' וכו' (ה) אם צחטילת הדבר
 לקמוהו לעדות פילול השם הוא ויכול להעיד לו ואם אינו
 צסכנת נפשות :

סי' נא (אני אסף פ"ק דצ"מ) . ולי' הלכתא כן
 נכס דאמר (שנועות מ"ה י)
 (ז) אלו ואלו צאין לידי שנועת שוא אלא שניהם נשצפין
 ונוטלין מצעל הציט . וכן מוכיח (ח) פ"ק דקידושין דגרסי'
 אמר רבא א"ר שמן האומר לאו קדשתי לי אשה הן הן שנוטין
 הן הן עדים וכן צדיני מנובות עד משחצני עדים דיהני ליי
 ומשחצנע מלוה דלא שקיל וכו' . ולי' הלכתא כסומכוס (צ"מ
 ז' י) דאמר ממון המוטל צספק סולקין אלא כרצנן דאמרי
 המוליה מטצירו עליו הלאיה :

סי' ס איון נשצפין על כפירות שצבוד קרקעות . (צ"מ
 ד') : שאילת ה"ר צרון לחאה אצקס מורי
 הר"ר אליעזר הלוי אשאלך והודיעני איך ינאה הוראה מלפניך
 ענה שצנועת הקרקעות אם נשצפין עליהן שנועת היסת מדרצנן
 דצמזקה הבתים משמע דאין נשצפין עליהן צצובדא דרבה בר
 שרשס (צ"ב ל"ג) דמטיק התם מינו דאי צעי אמר לקוסה היא
 צידי מהימנא ופרש"ם איין נשצפין על הקרקעות ועוד דמזה
 צמקוס שטר קיימה ואי איכא שנועה דרצנן מה הועיל סוף
 סוף שנועה צעי ואפי"ג דהיה יש לדמות שאני התם דמזקה
 צמקוס שטר קיימה ולא חיקנו רצנן שנועה צמקוס (ט) ולי'
 חיקנו רצנן שנועה צמקוס) שטר אלא כגון שטרי הלוואה

ה ג ה ו

(ז) וחזר ומסלו ממול . כ"מל : (ג) מוצא צמרדכי צ"מ ס"ח ס"י פ"ז פ"ס (ועי' צאריך יוחר צה"י מיימוניי פ"ד מהי סוכל אות
 ג' ה"ר צנלאל) : (ג) מפני תקנת השוק שישאלו כיו' כ"מ צמרדכי . וכו'ל' : (ד) חגזול למצירה : (ה) הציאו סס הראש
 (ויצ' עי' הגמ"ר ריש צ"מ : (ז) ל"ל כילד : (ח) ל"ל פ"ז ד' מ"ג : (ט) חיצה צו אילת לקוראה צשים אופין ואלווי מן מיתתו ולא
 חיקנו עד צמקוס שטר הוא כמול ומיוותר : (י) נצמקצב' הכ"י וכתבתי' מדעתי : (כ) ל"ל פסק : (ל) ל"ל קרקעות :
 (מ) כ"מל וצהכ"י אינו ניכר הציבה לקדוהו כלל : (נ) ל"ל להאמינה : (ס) ל"ל הפקדון ד' ל"ז : (ע) ל"ל פטור :
 (פ) דעת כ"מל : (אלף)

מפרש בר ברק

שנועה ואינו יכול לטעון ולחזור, וליטטר ומסרפון או מ שנועה
 דהויא כהודאח זע"ד נקי עדים דמי (ז"מ ג'): אי נמי אס
 בטענות הראשונים נפטר ונענשות האחרונים מחייב הודאח
 בענ דין כמאס עדים וישיב אצל אס שני הטענות בליס לטטור
 חוזר וטוען על ידי מינו ואצא מרי היה מציא ראיס מפ'
 חזקת הנחיס (ל"ט): מני בר קפרא ערער וחזר וערער אס
 נחמח טענות הראשונים ערער אין לו חזקה ואס ללו יש
 לו חזקה. והכס כומר דרניו שערעור ראשון גולה ממנו
 והסנייה שמכרה לו ולא נתן לו דמים והסלישית (ה) (כ"ח)
 חוזר וטוען כיון דמנפשי' סדר זי' ונ"ל דמסס אין ראי' דהכס
 ליכא מינו שיהי יכול לעמוד בערעור הראשון שהרי מאוחו (*)
 כבר עברו (ו) י"ג שנה אפי' אס ערערו אמת קיי"ל דלרין
 למחות צדוק כל ג' שנים וכיון דליכא מינו אינו נאמן אף
 על האחרונים והנמני' על ערעור שני לא אס מינו שיהי יכול לעמוד
 בראשון והסלישי ע"י מינו שני ותו לא אס מינו שיהי יכול לעמוד
 ראשון לשני ג' שנים וכן בין שני לשלישי שיש לומר סד מינו
 אמרינן מרי מינו לא אמרינן (ז) אלא להעמיד במחון ציד
 המוחזק דלמי' היכי דקיימי' ארעז דתיקום אצל למענער להולי'
 מיד המוחזק דס לא תכרי מינו ונ"ל ראי' דגרי' נפיי' (בי"ג
 י"ג) אחר דס בר פנא' אייר וסמן מנה לי צידך והלה
 אומר אין לך צידי כלום והעדים מעידי'ס אומו (ח) (שלא נשבע

פרוע ומבא' לפרע מנכסי יחומיס שהצאחם שניכס דאין נשבעין
 על כפירת שטבור קרקעות לא להריחו צה דמה ענין היכא
 שטוען לברוי השטר להיכי שמודה צשטר אך טוען שפרע דהסס
 ודאי נשבע לאמת אס דרניו כדאמר בהכותב דפרע דייק
 דמיפרע לא דייק ורמו רצנן שנועה עלייהו כי היכי דחידוק
 ומרפריך בשנועו' (מ"א). מ ה בין זה לטובס שטרס דטעי' אסד
 לכל אלו השנועות ואע"ג דגני עד אסד מעיד מסיק כרי
 להפיס נר' שהכל טעס אסד וחלוי זה צה (ז) והא דקטי' למ"ד
 שעבדא דלורייתא כו' (ק) אי למימר בלאמר נשעת הלואה כל
 נכסיי ואלו הן כדאמי' פי מי שמח (ב"ב קמ"ס: וכנ"י ר"ח עיי"ס
 דרש"ס.) אמילתא אחריתי אי נמי דאמרי' סהדי ידענא' ביי' דלא
 היה לי' ארעז המעוס אי נמי כגון שהלוה החנה שלל לטענד
 קרקעות כלל שרואה למוכרס מפני דוחקו:

סי' ס"א (ז"מ ה'). ההוא רעיא דהוי מקרי לי' פיותא
 כו' ומסקנא מלסס מרתי ונשבע על השאר ופרכינן
 וניסיי' צי' נדרב נחמן וכו' ומשבעינן אוחי שנועה סיסח ומשני
 דרז נחמן תקנחא היא משמע דהלכה כמאן דמתני דלרי' נחמן
 (שנועות מ': ועי' בחוקי' ז"מ ס.ס.) אריסא' וכ"ס אסיפא' ולא דמי
 לתקנחא לתקנחא ופלוגתא דרי יהושע (*) ורנןן שנועות:

סימן ס"ב

אבי אסף (פי' דצי"מ):

בספר צפקדון סקול לעדו' (ז"מ ד' ה') (ר) ראובן
 טען אס שמעון לרין וטען הסקדתי צידך ספן תכה לי
 שמעון הסיב המזרחי לך ומיבוסו ז"ד ליטע (ש) להחזירו וסר
 ואמר לי: ספן ליטער נטענת דקר וליטעב אמת אגיד
 ונשבע שאוחו ספן שמכר לידי שמרתי כדרך השומרים ולא
 עמי בראנד עם שלי (ת) כדברים הראשונים או האחרונים:
ישורבתי דעמי נוטה שישבע אס כדברים האחרונים אס יראה
 לטטור לא מיבעי' אס מתקן דרניו הראשונים
 שחזר וטוען כדאמר בחוקת הנחיס' (ח) (ז"ב לא) גבי זה אומר
 של אצותי וכו' (ז) הלי' אייתי' סהדי דאצתי' היא הלי' אייתי'
 סהדי דאכל שני חזקה כו' עד אין דאצתי' היא ומיני' זציתתי'
 והא (ג) דקאמר דאצתי' דסמין עלי כאצתי' ומסקינא דחזר
 וטוען כיון דמתקן דיצורי' אלא אפי' מנכסי' דרניו הראשונים
 חוזר וטוען אע"ג דמסקינן החס ואי טעינן ואמר של אצותי היא
 ולא של אצותי אינו חוזר וטוען אינר טענית' אגמרה לטעינן סקר
 ה"א אס חוזר מדרניו הראשונים מנכס עדים כי החס דאייתי'
 סהדי (ד) דאצתי' היא וחוזר בו על כדמו מדרניו הראשונים
 וליכא מינו אצל חוזר וטוען מעלמו מינו שיהי יכול לעמוד
 דדרניו הראשונים ולשבע ופטור יכרע נמי כדבריו האחרונים
 האמת ויפטר ואפי' מנכסי' לדיצורי' ואפי' נפיק מני' דיכא
 ואפי' ספקי צי' כבר ליטעב כדבריו הראשונים נשבע כפי האמת
 ויפטור ודאי אס היה טוען במחילת דקר שיהי בו פרעון או

הנהגות

- (ג) ועי' במרדכי פי"ט דכתובות: (ק) אולי נ"ל איכא. (י) הובא ראשיתה במרדכי ז"ב פי"ג ס"י תקכ"ו
- (ז) ואריכות סיי' חשיי' לא דנפסה דק השאלה: (ט) ל"ל שהחזירו: (ח) כיול נשבע כל"ל. (ז) ליחא דככיי' וס"ס: (ז) ככיי'
 הא וס"ס: (ג) ל"ל דקאמרי': (ד) ל"ל דאצתי': (ה) ל"ל שיש לו חזר וסר כו': *ל"ל ערעור (ו) ל"ל יוחר מגי':
 (ז) ל"ל ועי"ל דל"ל מינו אלא: (ס) ל"ל שיש לו חזר וסר כו': *ל"ל ערעור (ו) ל"ל יוחר מגי':
 נשבעתי והעדים מעידין אומו שלא נשבע וסר ואמר נשבעתי הוחזק כו': (ט) והוא מייבאח נכס' היסר סיי' תרי"ס: (י) ל"ל ולא:
 (פ) ל"ל נאמן: (ב) כפי' היסר הגדול סיי' תרי"י וסס היא מוטעת מאוד: (ג) כוונתו על הרי"ף שפי' וסר ונשבע.
 (ד) ל"ל דכפרן דאמר כו': (ס) ל"ל לטטור:

מהר"ם בר ברוך

שאינו סייב כלום ונשבע ופטור דקיי"ל כ"י יוסף ורז נסמן
 (ז"ק קי"ח) מנה לי זידך והלה אומר איני יודע פטור
 אך רמישחנע שבעה היסח דלינו יודע כדאמר נמי ברי לי
 (ט) שאני סייב נשבע ופטור ור"י נ"ל אם החנה נשבע שהפקידו
 או כשהלווה שלא יעכב בשום פוז שמיים ובשום עירעור שביניהם
 אז ודאי לדין לישבע צפי שפרעו או המזיר לו פקדונו ולהכי
 אחי עמי" כי היכי דלא לדסיי כדאמר צפ" שבעת העדות
 (מי"א:) להכי א"ל ראובן (ח) לשמעון כי היכי דלא לדסיי
 וחו מילתא דלא רמי עלי דלישע למידע כילד ובעדים מעצרו
 רק שידע שאין סייב לו כדאמ"י פ"י שבעת העדות (ס"ט וצ"ט)
 ההוא דל"ל נמציה הכי לי שית מלא דלפיסקדן ואל"ל פרעתי
 בפני פלוני ופלוני (ה) ואמר להד"מ ואמר (ג) כל מילתא
 דלא רעיא עלי דלישע לאו אדעתיה פ"י ולא נחשוון לשקרי ואפי'
 לרז שעת דאמר הומוק כפרן דוקא (ב) נקלוטא דחערא אכל
 בעלמא (ד) וכן דרש"א לא דמית לרז"י יוסף דאמר צפ"י (צ"מ
 ד' י"ז) מנה לי זידך והלה אומר להד"מ והעד"ים מעדיים
 שיש לו הומוק כפרן (ה) מהמע דקאמר להד"מ אכל הכי דרש"א
 לא מקדרי (ו) קאמר אך שלא נעשה (י) העירעור צפניהם
 וכן מלאחי בצפר הדינין של רזי יהודה לדין לריך לפי משום
 דדיני מעוונות לא צעי קפירה ודריסה וחו מדששו רבנן לקניא
 דרש"א ולגריכו (שבעות ד' ל"ט): לנאשבויעי על דעת המקום
 ועל דעת צ"ד דילמא אחי למיעזב כי קניא דרש"א וצב"א לא
 אשכחא דלגריכו לפירושי ש"מ לא לדין לפרש ופוז ראימי
 חשוכת ר"ח (ס) לצני אשחיפיש על ראובן שטוען לשמעון
 שמיים לו ושמעון מעיזו שפרעו על צ"ד ללוות לשמעון לפי
 (ע"ג) דצרוי כילד פרעו שיש דברים הרבה ששמעון חושבו פרעון
 ואינו פרעון כי קניא דרש"א ורבון (ערכין כ"ד) מרגליות
 לקניא וכיוצא בזה ויש לשמוע לצ"ד אשכחא פרעון לפי
 דצרוי וישבע על דעת צ"ד ויזהרו שמה מתוכים לילמדו לקני
 ולא יניסו לחזור ולעעון אם ישמעו פרעו שאינו וישבע ויפטור
 דקיי"ל המלו' אח קצירו צעדי' א"ל לפורעו צעדי' (שבעו' מי"א):
ס"י סד ועל ראובן שמוען על שמעון שהכניסו בעצרות
 נגד גוי ונתן ידו והיפר בריית ועמד ראובן
 צבית הגוי וגם נלכחו אליו נחשם וגם ליה המענות ועלה עליהן
 ריבית והוא שלח כתב ידו לפתוחו לבלותם כדריבית ולשלם דרש"א
 וההפסד וכחז ידו ציד ראובן ושמעון מודה לו בעצרות אכל
 על היליא והפסד לא כפר ולא הודה ועל האמונה כפר שלא
 הצטיף נ"ל שמשלם שמעון לראובן היליא וריבית שלו אם
 נכתב ידו אך על התפיסה פטור דרובם דלא שכחתא הוא כדאמר
 צפ"י מי שאחזו (ביטין ע"ג) רב פפא ורב הונא צריי דרב
 יהושע וכו' אכל על ריבית סייב אפי' דלא מני יחדאל להיות
 ערב לגוי צריבית דגוי נחר ערבא אזיל כדאמר צ"זיהו נסך
 (ד' ע"א): הכא שרי דמעיקרא לאו צתורת ריבית נסח והוי
 כקונס חפילים צייתר (ע) ובאונסא דשכיס ונלכד שלא הוסיף
 על שאר לויס מגוי רכל כך היה יכול להוסיף דהוא חסוד באונסא
 דלא שכית וישבע כמה הוילא צבית הגוי ויתר מעה שהיה
 מוילא ויטול ומיאו על ציטול עסקיו אין לסייב שמעון ואין
 שמעון נאמן לומר מפני פחד טועים עמדה ס"ס כדאמר (כחצות
 ע"ט

(ע) דאי הוי גזלן גמור וק"ו ומה הומוק כפרן צפדי' חלין להכשירו
 כ"ש היכא דחזר מנפטיה מעטתא שקר דלא הוי כפרן ואין לפי
 אין לך צדי מפני שפרעתי א"כ לא הומוק כפרן דחזר וטוען
 וחו אמרינן (בהשוחפין ד' ו') גזי חצבו למחר זמנו ומייתי
 עלה (פ) מנה לי זידך וכו' עד אין לך צדי מייב ומסקינן
 מאי אין לך צדי דאמר להד"מ ונעשה כלאומר לא לויחי וכלאומר
 לא פרעתי ואפי' שיש לדמות דאמר צפ"י להד"מ אכל אין לך
 צדי שמתע הכי ומתע הכי הדעת מוכרעת מדמייתי ההיא
 דשחתי (צ"מ י"ז) ומדמי להו אהדרי ואפי' טעמא דהיכא
 עדים ומיהו דפי' השוחפין מייירי אפי' הדך צ"י מנפטי' מפני
 שצטענה האסרוכה מחסייב ומודה עתה שלא פרע אכל אי טעין
 צרישא לא לויחי והדר טעין נחמי לך קודם שטענתו לא לויחי
 נשבע ופטור מיעו שהיה יכול לומר כטענתו הראשונה ולישבע
 קלרו של דרב כופר במלוה דליכא השמטה מעיליא כשר לערות
 ולשבעה ואפי' לאחו ממון כשר לשבעה ואפי' הוכחש בעדים
 צפקרון ואחו ספדי דהסיח שעתא הוה צצירו או צדי' פסול
 לכל עדות ושבעה דהוי גזלן גמור ואי אחו ספדי שיש לו אכל
 לא ידע דהיחא שעתא הוה צדי' הומוק כפרן ללאחו ממון רק
 שכגוד נשבע וטול ולא מני בעל דינו להאמינו ולישבע והי'ת
 דהומוק כפרן כגוי שמזר וטעין מנה שהכפיסם עדים אכל לא
 אחי ספדי לא הומוק כפרן וחזר וטוען ואם ספן יסוד (ז)
 (לענין ג"ר וכו') או יסוד לצברים הראשונים אם ירנה וצנכד
 שישו דצרוי הראשונים והאחרונים שוין לפטור שבעה או לפטור
 ממון וסיוז שבעה ונשבע שבעה האסרוכה אם ירנה ולא אמר
 שדצרוי הראשונים שקריים אינו נשבע אלא כדצרוי האחרונים
 ואם דצרוי הראשונים סיוז ממון או שבעה והאחרונים לפטור
 ממון או שבעה או איפכא שהראשונים לפטור ממון או שבעה
 והאחרונים לחיוב הלך חסר לשון חיוז דהדל"א בעל דין כמלאה
 עדים כדמשמע פ"י השוחפין גבי האומר לא לויחי: וסילקו
 דקין ל' פנים:

ס"י סג (צ"מ ו') אב"י אחר מיישינן שמה מלוה
 יסבה וכו' ושמעין מינה
 אפי' שטען אחי מלאחיה או קניתייה מפני מלוה הישינה שיש לו
 עליו לא משבעין ל"י שמלאה או שקלה אפי' שטוען טענת
 צדי כדאמר לעיל אלא נשבע כפי מה שדעתה להשביעו על דעת
 אמת כיון דאין חשוד כפרן אי איפשר לפ' שנשבע כפי שאין
 לו צה פחות מחלייה על ידי מליחא או על ידי קנייה דא"כ
 היה לו ודאי מלוה ישינה היה נשבע לשקר דלפריך נשקול צ"י
 שבעה ולפרוך מרגייתא היכי משכחת (ק) לשוא לפי סברה
 אצ"י שסיר לישבע על שמלאה וחו מאי דמסיק פכסי אישעי מספק
 שבעה אדרצה צדור נשבע על שקר שמלאה או שקלה אלא
 ש"מ משחנע נסתם ומעשה ראובן שהקף שמעון לדין חן ל' ענה
 הלוואה או פקדון שיש לי זידך והסיב שמעון איני מייב לך ואמר
 ראובן לריינים שקרו ודרשו כילד אומר אינו מייב לי אם להד"מ
 אומר או פרעתי קאמר אפי' שכונן ללוות הדין שלא יהא
 מרומה אין מוטל עליו לפרש (ר) נדרו ונשבע פחס כחשר
 הוכחנו לעיל אפי' כשטוען טענת צדי אין נשבעין עליהם כ"ש
 כשאין טוען כלום וחו מתימן צמינו דיכול לומר איני יודע

ה ג ה ו ת

- (א) ל"ל דלא: (פ) האומר לחצרו: (ג) ל"י פ"י ואולי ל"ל לעעון בדברים אמרים או כו': (ק) אולי ל"ל לה שבעה:
- (ר) ל"ל דצרוי: (ט) ל"ל שאינו: (ח) ל"ל ושמעון: (ה) ל"ל ואמר: (ז) רבא: (ג) נכחי' נקלכות דארעא דזבידא וכו' פ"י:
- (ד) ל"ל לא: (ה) אולי ל"ל החס: (ו) אולי ל"ל אחידי: (י) ל"ל הפרעון: (פ) מובחלח באריכות ס"י חס"א שציווי ומועטת:
- (ס) ל"ל והוי אונסא:

מהר"ם בר ברוך

צבל (ז) סימטא וצילידי רשות הרצים ואם צא אחר ונטלה סייז
להשיב לו אצל צרכיך או ציצת אחר (ק) ויך דנטל מקלח
פילתה זרקק לו על השאר מי בקיווושין פי האומר (ר) :

עייט : המוליד הולאות על נכסי אשתו ישבע כמה הוליא
ויטול ולא מהימנא אשה לומר בשביל עמך הולאת אלא בעל
נאמן ודברים הללו אין לריכין קנין שלישית שויה ועוד אמר
(צ"מ ד' ל"ד - ועיי' צמוס' צ"מ כ"ס - ד"ה אחר) תורה
שומר חנם להיות משואל - וכחצים שביד ראובן אין עליו מורה
שטר צבל עדים למיהוי בהוליא עליו כתב ידו דלאו לראיה קיימי
אלא לשויה שליט ואין אדם חוזר ומוצע צעטת פרעון כמו שטר
דלראיה קיימי שאפי' אחר סייב איני מנה צעטר אחר אלימא
מילתא דשטר אצל משום הוליא עליו כתב ידו לא כדמפי צפי
הנושא (ד' ק"ח) : כ"ס הכי שפטי הדיועות דלאו לשטר דראיה
עצדי מ"מ למיהוי שליט אהני דלהכי עצדי : אבז גרדא פי'
זאת ההצבעה פ"ק דצ"ק אבי אסף : (צ"מ ד' ו') צבי רב
זיכא תקפה אי וכו' עד השת' פשדח (י) לי בגזלנותי והשת' מוגרי
(כ) צבל סהדי וכו' היכלתא :

סימן סח

(ט) כתב זקני ראובן נתאכסנו אלו סומרים
תורסיס והיה שמעון ממזיר אחרים
לקנות סמורה ול"ל ראובן איני רולה לקנות ולזכות
בה כי צימי זכה לי והלך שמעון וקאחא כשלא היה
צדיחו ועשה תוצע דראובן להשיב עה שקנה דין זה פסוק
מעשהו (צ"מ ד' ק"ח) ראה ראובן רצין אחר המליאה ואמר
זכחה לי שדי זכחה לו הי"ג זכה ראובן מה שבניחו וחו
דדיינין לי דינא דבר מילתא משום ועשית הישר והטוב ואין
י"ל (ח) דשאני מליאה דלין בהם חסרון קנין ומעוה אצל הכל
דלמא לא מיתרמי לי זוזי לקנות וחו דזכחה לי שדי לוקמינין
והוא שרץ אחריו ומניעו וחו אסקיין פי"ז דע"ז (ד' ע"ב) *
ופי המוכר את הספינה (ד' פ"ה) : משך סמריו ופועליו
והכניסן להוך ציחו וכו' עד פסק סמכא דעמי' לא פסק לא
סמכא דעמי' (ח) לא קנה וחו דלמא צפי המוכר את הספינה
(ד' פ"ה) : דרשות לוקם כיון שקיבל עליו המוכר קנה משמע
צעוד שלא קיבל עליו לא קנה ומשום עני המהפך צמרה יש
צדבר חס יכול לקנות צמקום אחר * אצל חס יש ריוח גדול
שאין מניו לו לקנות או מליאה אין צה משום עני המהפך
צמרה (צ) דפי' האומר לחצירו ודכותי' אמרינין (צ"מ ד' ק"ח)
מחנה לית צה משום דינא דבר מילתא ולא דמי לההוא דפי' לא
יספור (ד' כ"ח) : מרשיקין מלודת הדג ען הדג מלא ריאת הדג
ומסיק שאני דגים דיהבו סייחא ולהאי צר מבושה כו' (שס)
ומטעמא דכחצנין (ג) דהכא חלוי בספק ואי אמרו אי מוצנינין
כחאי סמורה ליריך מוצנינין (ד) (ובהקפה לו) לא קנה כיון
דלא פסק כראיתא צמכס' עיז (ע"ז ד' ע"ב) וביחו לא
עדיף מקינין וחו דקמנין פסקן והכניסן לחיך ציחו אפי' הכי
לא קנה (ה) כיון דלא קנה לא זכה גם צריו :

סימן סה

(פ"ק דצ"מ אבי אסף) והלכתא המנביה מליאה
לחצירו קנה
סצירו דרי יוסקן קאי כותי' (צ"מ ד' י") *
ומשמינו דלמא חנה לי ולא אחר זכה לי ורבה ס"ל דלא קנה
ומיהו מינו דזכי לנפשי וזי נמי לסצרי' ומרי"ס אפי"ג דרב נאמן
וכב סמךא סצרי פוגנביה מליאה לסצירו לא קנה מצירו כה סנין
צסוף צינה (ד' ל"ט) : דהדרי צרו ויש מחלקים דהתם מילא
מיס ונחן לסצירו שכבר ילאו מכתו הלכך זכה סצירו ומי' התם
לא קנה סצירו מוקי ממחי' דלמא חנה לי ונתנה לו ולא זכה
דמחי' (ל) צפי :

סימן סו

(מ) ופסקן זקני ס"ה אס צלח ליד ראובן
סמורה צול ואמר לשמעון קנה
אומה ציני וצין והריוס חלק ושמעון חתק וקאחא וטוב אחר
לפנמי קיחי' (נ) (ז) דיסלקו ואפי' לרצא דמינו דזכי לנפשי
זרי נמי לנצריה - ורפי' (ס) צידים שבמליאה יכול לירד מן
הממור ויזכה צה כמיהו אצל צמקום שהדבר (ע) ואין לו דמיס
למה יזכה ודאי אס צברור שיכול לחזור אחר צרמיס מיד קודם
(פ) ש חן לו המוכר יסכן להיות כדצריו אצל חס צין כך וצין
כך ייך המוכר וימכור לאחרים לא קנה דהוי"ל זה נהנה חס לא
סמר וכוסין על עידות סדים ואמת שאם חמרלה צפי לקנות
ציינים הוי'א ליי שמוסו אצל חס אין כל דצרים הללו אין
י"ל שזיכא :

סימן סט

וקיימא לין (צ"מ ד' י"ז) מליאת צנו וצמו הקטנים
כרי' אלו שלו וכתב זקני
ה"ה אס הן סומרים דבר לקנות ובל אחר ומטף מיד' רקבה *
ולא נהירא לי כרפי' לעיל * פ"ק דצ"מ אבי אסף : וקיימא לין
כרה צביד דלמא משמי' רבז (שס ד' ק"ח) צין סייב אהתה
ליסן צין לא חן לו ואמר פרעמי' נאמן צא מלוה אין כוחצין
וטמנין לו דלמא פרעיה :

סי סז

(פ"ק דצ"מ אבי אסף) וקיי"ל (צ"מ י") דדי' אמות של
אדם קויות לו

ה ג ה

(י) ל"ל לוי (כ) ל"ל לוי (ב) צכיי צני וטי"ס (מ) מרדכי פ"ק דצ"מ סיי' ר"צ מוחוק יומר ועי' ארוכות פי' חשפ"ה הגמ"י פי"ז מהל'
גזילי ואצידה סוי רוי (ג) כ"ה צכ"ה וטי"ס (ס) צידיי' כלי"ל (ז) ל"ל חלוי צקניה * וכ"ה סס : (פ) ל"ל שילך * (ז) מקום
צסוי כלי"ל (ק) לא כלי"ל (ר) א"ה רי' כ"ס ע"א גבי עני המהפך צמרי' וכמ"ס שס המוס' והמרדכי : (ס) מרדכי פ"ק
דצ"מ ס' רלי"ס ורשטיחה דפסם צאריכות סיי' חשפ"ד * הגמ"י פי"ז * מה' גזילה סיי' לי : (ח) צכיי דשני מנין חסר אין הן עכ"ל
ואין לזה הנהגה וכ"ה צמרי' : (ח) ולא כלי"ל : (צ) ל"ל כדפי' פי' : (ג) (הכא דחלוי צמכס' אפי' אס אחר אי כו' כלי"ל : (ד) ל"ל זה
קנה חס לא קנה כ"ס צהגמ"י פי"ז ע"ה אצידה אוח לי (ס) ל"ל וכיון הבר"צ :

וכ"ה

מהר"ם בר ברוך

ג

דמיך כי אמר שלא זכה בו ישראל שקנה מן הגוי כיון דלא ידע ולא נתכוון לקנות כסף מרשייה שכתבתי (ע) והורה ר"ת :

סימן ע"י

(ו) ור"ה אס כחצו לו פסק דין וסייבנהו נאמן לומר פרעתי ונשבעה וכו' שאין זה דומה לשטר שנכתב לעדות אבל פסק דין כוחצין מפני שאין הדיין נאמן לומר לזה זכיתי ולזה חייבתי הלא כל זמן שבעלי דינין עומדין לפניו כדליתא פ' עשרה יוספין (דף ע"ג:) וכספרתו איפשר שלא סת ליטלו ממנו וכ"ס אס לא ידע כשכחצו לו אבל צעטר כוחצין איך פלוני צר פלוני אמר הוו עלי עדים (ו) והילכתא אס לא נטלו כספרתו (ס) לא כתב עליו שובר איהו דלפסיד אפשי' וכן הלכה למעשה ואס טען פרעתי או אמר כבר נשבעתי צ"ד ושבע ללמח דבריו שכבר פרע ושבע ופטור ובעד לדברי מלחמי דבריו ריב"ן אבל צד אלפס פליג ופסק אס אמר נשבעתי כבר צ"ד נאמן צלל שבעה ואס הוסיף כפרן שלא נשבע אז נשבע שבעה צ"ד הראשונה ופטור ואין ל"ל אס הוסיף כפרן בעדים שייך לפרוע ואין נאמן על אחרו ממון עוד ליבעה ושכנגדו נשבע ונוטל צלל שבעה (ט) (לא שנה הוסיף כפרן לאמר שבעה) כמו שפסק גפ' הבול קמח וכפרן ריב' מחסלק לו פנים כמו שפ"י (ע"י סוף ס"י ס"ב) לעיל :

סימן עד

(פ"ב צ"ג דף ל"ח) ה"ה צלל מפלג אל יאמר חן לי סלע אלא נוחן לו שכרו כפועל צטל של אותה צטל מינה אס יש סס צ"ד מחנה צפני צ"ד וכן דין שותפין חין שלוקתן שלוקה אלא ע"פ ג' הסקיאין צשווא כעובדא דרב ספרא ואיקרי גיורא (סס) וצ"ד מומאין לא צעי אלא אפי' הדיוטות וראיתי (פ) שכח צ"ד זקני אס פילק ראוון פרגמטיא שלא מדעת (ג) צ"ד מפני שלא היה יכול להיות צלל ממות ושוב נתייקרה אפי' דשמעון מלי לעכב (ק) וראוון לא מלי לעכב דליהו דלפסיד אפשי' אפי' דעשה שלא כדין שפלק שלא בפני צ"ד ואס פוטרו לראוון שלא חלק צ"ד (ר) וירלחין דברי דבריו דהוי ל"י כאלו תכרזה ומחל ריוח שלו מפני דוסק שריך הוא למעות :

ס"י ע"ה (ט) (צ"ג ל"ט) אמר רב יהודה אמר שמואל שצוי ששבע והניח קמח לקלור כו'

צ"ד יורדין לנכסיו ומעמידין אשטרופוס וקולר ואס"כ מורדין קרוב לנכסיו ולוקים אשטרופוס לעולם אשטרופוס בדקני לא מוקמינן פ"י חין צ"ד טורסין למתוא להס אכל אס מולא מעלמו חין צ"ד יבולים למחות ובידולמי (סגהדין פ"ב) גרסינן כהן גדול דן ודין אותו (ת) ומנה אנטלר הגע עלמך שפלה (ה) שבעה ואנטלר נשבע אהמיהא ששמע שיכול למנות אנטלר היכל דיכול ליבעה העצל דין (צ) צ"ד הדיוטות והא דגמס פ"ק (ד"ב דף י"ד) אמר אבני ראוון שמכר שרה לשמעון שלא בחמיות וכו' עד דמסקין מיני' עלי דידי דבר וכן לאיכא דלמני דלמר דלח ניחא לי דליהו לשמעון מערומות עלי ומשמע הא ללו הכי לא טעין דמיירי כגון שאין שמעון לפניו סימניו אנטלר ואפי' טוען עטעס שכתבתי איכ כגון שהעדים קרובים לראוון ולא לשמעון וכו' ראוון לשיולם מפני שהוא נוגע בדבר ולהכי כולה לטעון בע"כ ולישכב צעל דין מה שאין כן צ"ח אס :

ס"י ע"ו (פ"ג) ה"ה א' אשטרופוס דימני דצוין להו תורה לימני ומקריה לבקרא

ולא הוה (ג) כיכי ושיני למיכל ומית אמר רמי צר תמא היכי דריירי דייני להאי דילא יומא ל"י לאשטרופוס זיל שלים אמר לבקרא מפרתי יומא לבקרא (ד) משחצב (ה) דלא הוה ידע ומשלם בקרא דמי צשר צול (ו) וכן הרין בלדס המפקיד לחבירו ונחתו לאשר על ביתו ונכקב אס פשע ממויז לשלם שהיה לו להודיע שמתקלקל כמו שהיה לו להודיעו שמתקלקל צ"ח שאינו אוכל וקיי"ל (צ"ג דף מ"ב) דכל המפקיד על דעת אשתו וכו' הוה מפקיד :

ס"י ע"ז (י) (פ"ק דצ"ב) (ס) ואי מרבנן הוה אפי' לאקצויה דלא ליסריד מגירסיה

סימן ע"א

(ש"צ דצ"ג) בזומין של יס ובשילוחו של כהר אפי' דאית יוסין (ב"ג דף כ"ב) משום ר' שמעון בן יהולדק מנין לאצירה ששטפה כהר שהיא מותרת שנאמר וכן חעשה למעורו וכן הלכה דהא לימתח מינה רצא ומיהו אס גזרו הקהל להסזיר הפקר צ"ד הפקר ושאע"פ שמפסיד עתה שנת לאמר זמן שאס יספיד גס הוא גזרו להסזיר לו דלמר רבא (סס כ"ז:) אה"ל סימנין לאו דאורייתא מלי טעם אמור רבנן לאהדורי אבידתא כיחא ל"י למולא אצירה דלהר ל"י דכי מאציד ל"י מעיני נמי (י) שהרין ל"י צסימנין ע"כ פ"ב :

סימן ע"ב (כ) מצא בגל או צבוחל יסן הכי אלו שלו (ב"ג דף כ"ה) : וכגון

דשמוך טפי ולא שייך למימר כה"ג מיכתי ל"י פרו שלא מדעתו לפי שאינו דבר הווה (ל) לקנות לו ממעון ולא העלה על לבו הלכך לא זכה אלא בדבר הנצא לחיירו לאסרי כן אבל לא דבר שהוא מוקדם לכן (א) לא נתכוון לקנות הקונה ולא לאכור המוכר ומטללי אגב מקרקעי נמי לא אקני ל"י ודוגמא דמעשה מוקדן צלגדה (ירושלמי פ"ב דצ"ג מרדכי פ' אמור) דלמר ארעא צפני סימא לא צפני והאי אמר ארעא וסימא צפני ליה : סימן ע"ג (כ) מעשה בחסד שקנה (ס) מגוי צדיל לעשות מתכסא לגבו

ושבו נתמך ומכרו לישראל פצירו צסוקה צדיל ואח"כ נתמא שהיה כולו כסף מצפניס אך צחוץ היה מוכסה צדיל והיה שוה הון רב הרבה ותצטו לדין שאוניהו ופטרו ר' אליעזר

ה ג ה ו ת

(ו) ראשית תשוי זו הציאה המרדכי פ"ק דצ"ג ס"י ר"י (ז) ל"ל והלכך : (ח) ל"ל אוח (ט) כ"ה צכ"י וע"ס (י) מהרד"ן כל"ל : (כ) מרדכי פ"ב דצ"ג דצ"ג ס"י ר"ח צשינוי הגמ"י פ' י"ז מהלכות גזילה ואצירה ס"י ח' : (ל) למלוא ל"ל : (מ) ל"ל ולא : (נ) מרדכי סס אשאריות ס"י תשכ"א צשינוי הגמ"י סס : (ס) צכ"י כנגד וע"ס : (ע) ל"ל והורה לו ר"ת וכה במרדכי : (פ) הובא במרדכי פ"ב דצ"ג ס"י רס"ד : (ג) חבירו שלא בפני צ"ד כ"ה צמ"ר : (ק) ל"ל ראוון : (ר) ישבע ראוון כל"ל : (ש) מרדכי פ"ג דצ"ג ס"י רש"ע רע"ו : (ח) ל"ל וימנה : (א) ל"ל לו : (ב) ל"י פ"י : (ג) ל"י כ"ל : (ד) ל"ל כו' : (ה) ל"ל איהו : (ו) הובא במרדכי פ"ג דצ"ג ס"י ר"ב : (ז) ל"ל פ"ב : (ח) מרדכי פ"ב דצ"ג ס"י תקי"ז :

מחרים בר בריה

(שם ד' י"ח) מלכת משיב מחלוקי כ"ל :

סימן פ' (פ"ג ד' מ"ט) אין לחיש חזקה בנכסי (ע) פשיטא כיון דמשעבדי ליי

לפירי פירי הוא דקאכיל לא גריבא דכחז לה דין ודברים אין לי בנכסייך וכו' ותימא נסת רוח עשיית לבעלי מי לא חנן לקח מן האישי וסור ולקח מן האשה וכו' אמר רבא לא נכרכא חנא בחזות ג' שרות למעוטי מאי חילוי למעוטי שאר נכסים כ"ש דהויא ליי חייבה דאשר לה נסת עיניך בגירושין ובמיתה אלא למעוטי נכסי מלוג והאמר דאמימר איש ואשה שמכרו בנכסי מלוג לא עשו לא כלום כי אימנר דאמימר כגון דזנין איבו ומית דאמיא איבי ומפקא אי נמי דזניי איבי ומתה דאמי איבו ומפיק כחוקת אושא כ"י יוסי בר חנינא אכל זנינו מרוויבו לבעלמא א"כ זנה איבי לדידי לא והלכתא כדאמימר כדמלנין (פ) ואיצטית חיימא (ד' כ"י) לבעול למעוטי נכסי מלוג ואמימר דאמר כ"י אלעזר וכו' ובס"פ מי שהיה נשוי תנן (כתובו ד' לה) וכתבה הלאשה לבעול לקוח דין ודברים אין לי עמוך (ג) כלום וכו' ומלנין כשקנו מידה ומכרינן ותימא נסת רוח עשיית לבעלי וכתב רב אלפס (ב"ב ס"ג) ש"מ זין נכסי דידה דליהו נכסי לאן ברוב וזין נכסי בעל דמשעבדי לכחוצה אס לקח מן האישי וסור ולקח מן האשה בכלהו יכולה היא שחאמר נסת רוח עשיית לבעלי וכן הלכה ובסוף פ' האשה שפסלו לה נכסים בגרסינן (כתובתו ד' פ"ג) אלא הא דתנן לא אימר ארס לאשתו הכי כחוצתך מונסת לך על השולטן אלא כל (ק) נכסייך אחריאין לכחוצתך הי"ד דאי צעי לזבוי לא מני מזנין וכו' ופרש"י החם דהא דתנן לקח מן האישי וסור ולקח מן האשה וכו' הי"ד בחזות ג' שרות כלעילי אכל צאשר נכסים לא ושגגה היא דהא אמר לעיל אלא למעוטי שאר נכסים כ"ש דהוה ליי חייבה ורש"י תימן דהמכירה קיימת כל זמן שלא תחללמן ותחברש אכל לאמר אלמנות וגירושין בטל היא המכירה מטעם שחאמר נסת רוח עשיית לבעלי ותצבה בכתובה ואי קשיא הא דאמר צ"י (ר) התקבל חזון לכתובה צנובת הולאה לבעלה דאי מנחה ממלה וכו' וצ"י יערה שנתפתחה (ד' י"ג). נמי אמרינן מוכרות כתובה לבעלה יש לה כתובה צנין דיכרין והכי (ט) מוכר טפי לבעלה מלאיש נכרי אחר קיין של בעלה והא ט"ל למימר נסת רוח עשיית לבעלי בנתיבות וי"ל שכל דבר שהגוף (ת) של (ה) המוכר או מוסלות או מוכרת ומקנה דבר שהוא שלה מן הדין צוה אס מקרבת כנגד הבעל מלהקנות לו או לאשר לא הויה (צ) לה איבה ולא שנה כדוניה דהנעלה ליי ולא שנה מאי דאוסף לה מילי' אכל שיעבר בעלמא שיש לה על נכסי ומס שטר כתובה שמתלקת עליה מזה כיון שהגוף קיים על זה אמרו דהו ליי איבה שיאמר לה עיניך נסת בגירושין ובמיתה שאילו נסיה יחד זמן מרובה יש בידי עוד (ג) לקבל נכסים והכי שיעבר לה דקנאי ודמתיד אלא למינאי . מדע שהכי (ד) דאמרו נכסי מלוג לא תמרי נסת (ה) רוח עשיית לבעלי וע"כ מטעם זה לא תמתי הי"ג בגוף חוץ הכחוצה יש להכשיר הפעם כדפי' לעיל (ו) פ"ג סולם המלרי אין לו חזקה ולגור יעש לו חזקה היכי דמי סולם המלרי כל שאין לו ארבע סווקים חנן

מגיבתי (ר' כ"ב) ראייתו שפי' כ"ח (ר' כ"א) ואי שייך בכרמא שרוי להיות שייך בכרמא ולחמ עמם ולישא בעול כמו בני העיר מאלן וליין לא מני מעבד ויהיה ככני העיר ולהכי נהגו לבזור הקדמונים מרס של יישוב בעל (ע) ידיו כוסין ולא מן הדין כדפישי' (ש"ס מ') : ורשאין בני העיר להסיע על קילתן כלעיל ולעשות אס התקנתן וי"ל על עלמן רשאין לבזור שכל מי שיבא צעיר לדור שלא מלונן שלא ישאו ויתנו עמו ויבדלו ממנו ואס יש רב צעיר יכול (י) גם על הבא לדור וסלה עליו גזירתו אס הוא רבו (כ) תלמידו :

סימן ע"ח (ב) ראייתו בכתובה הנכסית מאי היס ששאלו זקני פריש מזקני רועא אס נעלכו הקבל והחירו גזירת מרס שיישוב לראובן שנה הן חסר הן יתר ושור דוליס לבגשו ואינו שועע לצחח מה דינו והסבינו דקיי"ל כ"י עקיבא דאמר פ' ד' גל"ס (דף ג"ה) נדר שהותר מקלחו הזמר כולו הי"ג ע"כ גזירתם בטלה לגמרי ואין לרי' עוד לראובן להסתרח ואין נ"ל ראיס זו דהסם נדר בנתס מה' בני ארס וסור נמלא אצוי ציניס ואמר אלו הייתי יודע שאבא ציניס לא הייתי נודר וכן הדומיא לענין זה אבא ודאי אצרינן כיון שמכולם נדר בנתס ומלא דכרו בטעות והותר במקלחו הותר בכלו אכל כשגזריס מרס תפילת הגזירה גזרינן על דעת המקום ועל דעת הקבל ואינה טלה מתפילה אלא כפי סתמס הן להחיר לגמרי הן לזמן מועט ולא בטלה בעולם אלא כפי התרסס וכ"י ניהוב צעיר ותקנתס . ועוד נ"ל דלוצרצא מרבנן דוסקיס אוחס להחיר לו כדאמ' הכא (צ"ב ד' כ"צ) רבא שרל ליי לרב עובדיה ולר' יאשיה לאקצועי דלא כהלכתא מאי טעמא כיון דרננן ניהכו חמי לאיסורדי מגירסייהו ויש לנו לומי שחפילת גזירת הקדמונים לא גזרו דלא כהלכתא ואס גזרו בטעות וי"ל לכופס דין להחיר לו הגזירה כיון שגזרו שלא כהלכתא ואין רשאין להסיע על קילתו לבגשו כדאמר דלא לטרוד מגירסיה ותו דאמר הכא (ש"ס) רב דימי מנהרדעי איחי גרוגרות בפיניה א"ל ריש גלותא לרבא סוק שזי אי לורבא מרבנן הוא לינקוט ליי שוקף וכו' אלמא שערשין תקנה לורבא מרבנן בכל ענין גסי ס"ק (דף מ') לעיל אמרינן דלא שדינן ענייהו (ע) ולא אס בכלוח ותו מהני (ד' כ"ב) עמרימי דריית עמאל לפוס הרל אחר בני עמאל וקמעכני ענייהו אחר לקמי' דרב כהנא (ג) אמר להו איח להו אשכאי אמר להו זילו זביו כשיעור סיותייכי עד דסקילתא אשכאי דיכו וחזיתו אלמא דמשו סממיס לתקת כל חד לפי הענין :

סימן ע"ט (ס) ג"ל אס צורתיס בני היישוב ליישוב אחר ממני פסד וסכנה אין יכולין לבעב בני היישוב צידס מלהלות ולהרויס כשיעור סיותס וכפי טיפול ציתס עד אשר יעבור זעם וכפי' מיעוט עמוסם שושאיש ונותיס צו ישאו עמם בעול מוסל העיר כדל' (צ"ב ד' כ"א) ואי שייך בכרמא לא מני מעבד ואין מתקל צין היכא שאין יכולין לבעב צידס עד עולם לזה שיש לו ללחץ בעצור הזעם שלפי ריבוי העם תפיל עליהם המושל בעול ודמי להא דאמר (ש"ס ד' ג"ר) ומלכא אמר עאן דיביי טסקא ליפול ארעא ואמר כפי' חזקת הבתים

הגהות

- (א) ג"ל ידו : (י) ג"ל לבזור : (ב) ג"ל והוא . או שתיבת רבו ט"ס : (ג) ראשית משו' זו הובאה במדרכי צ"ב פ"ג ס' תקי"ז :
- (ד) כרמא כ"ל : (ה) ג"ל אמרו ליי איח לן . (ס) מדרכי סס ס' תקי"ט : (ע) ג"ל לאשתו : (פ) כ"כ כחוב ואי' ואי' והא' ר"ת ואיצטית חיימא : (צ) ס"מ הוא : (ק) ג"ל נכסי : (ר) ג"ל המוכר ד' מ"ט : (ש) ג"ל מוכרת : (ת) ג"ל שלה : (ח) אולי ס"מ הוא :
- (צ) ג"ל ליי : (ג) ג"ל לקנות : (ד) ג"ל אמרו : (ה) כ"כ ליתא וט"ס : (ו) ענין צפ"ע הוא וש"מ פ"ג היינו שהוא מאזי אסק ש"ג דצ"ב ושייך הוא לסי' ס"א *

מהר"ם בר ברוך

כדפריי אצל סלון של אורה שהוא למעלה מדי אמות דינו כסלון זורי שהוא למעלה מדי אמות שאין לו חזקה לא לרי זירא ולא לרי אילא דהא אין מוועו לשמעון מלשחמם צמלרו ללא (ע) ליערם ויעלה צביל לראות בו ואין כזן היזק ראוי ולא הכי לא מיסא וכ"ש סלון של ראוץ שהוא למעלה מנגו של שמעון שאין עליו חשמים ואין בו היזק ראוי שלא הי' (פ) שמעון למחות לא צביל היזק של ראייה לא צביל היזק חשמים דאפי' לרי אילא אין לו חזקה לראובן דהא אם הי' צא שמעון למחות לא הי' יכול דהא נכנס חז' לא חסר וכגון זה כוסין על מדת קדום * ושלוכם ושלוס חורמכם יסגא לעד :

וזו תשובת חבמי מינשבורק לאבא מרי נ"ע :

מה שאמרת שיש לראובן גם חלונות אחרים לאורה צביתו מה ככך מ"מ גם זה סלון מושיל לו שיש לו אורה יותר * ופי' סלון המלרי אין לו חזקה אפי' למטה מדי אמוץ דיש לו היזק ראוי ויכול למחות מיהו הואיל ולא קביעא חשמישו שהוא קפן ואינו עשוי לאורה אלא לחשמים שהוא עראי אין לו חזקה דיכול לומר לא חשתי למחות שאמרתיה הלכא עראי הוא היום או למחר יסלמך ושל זורי שהוא גדול דגלי דעמ"י שרונה לקוצצו זמן תרובה והוא למטה מדי שמזיק לו צדאיתו ולא מיסא לפיכך יש לו ואין הטעם צביל שאינו יכול (ג) (משום דאין היזק ראוי) להוליא ראשו (ק) מ"מ כנגדו הוא רואה וחדע מדרי יהודה דלמך אם יש לו מלגן וכי' שיש צו היזק ראוי' אפי' קפן ואין הטעם אלא משום קביעתו כמו שפרשנים שאם אין לו היזק ראוי' מצי פנמא דרי יהודה נהי דקצבו הוא על ידי מלגן והלא אפי' סלון (ר) המלרי אם הוא למעלה מדי אמות אין לו חזקה הואיל דאין היזק ראוי' ועוד (ג' ד' כב:) הסלונות תלמעגן וימלעגן ושכנגדן ד' אמות ותני עלה מלמעלה כדי שלא יעמוד ויראה כו' והלא לשם אינו מכניס ראשו צמלרו אלא עומד צביתו ורואה כנגד הסלון ומשיב ליי ראייה של היזק ומה שאמרת שצוהל לאורה אפי' כל שהוא היזק היינו למטה מדי אמות דיוקא שיש היזק ראוייה והוא חשמים קצבו שהוא לאורה אבל למעלה מדי אמות נהי דחשמים קצבו הרי הוא כסלון זורי דלמך למעלה מדי אמות אין לו חזקה ומה שאמרת הלא שעל הגב פחות חלונות לא היה מניק לשמעון כלום הואיל דליה ליי חשמים לשם ידענו שצמלרו חשמים שאנו רואים היזק צנגין כגון (שס ד' הי') : שני חצים משני ילדי רשות הרבים זה עומד מתקף וכו' זה וכו' ר"ל צביל שגבוהים הי' שוין והיו משחמשים על גבן אבל בזמן הזה אין צני העיר משחמשים צנגין הדנד גראה כן * אצל אין אנו יודעין אם יש לסמוך על צמלרנו * יחמק צני מרדכי * משה צני ויאל :

וזו תשובת רבינו משולם ברי נתן לרבי זקיני :

אין דוד יתום שאחיה רבי' אצין שריו צו צריך טעמן וכל פירושה נרי צעיני וצעיני כל הסודרה אך צריך לראות

סלון המלרי אין לו חזקה סלון המלרי יש לו חזקה איזה הוא סלון המלרי כל שאין ראשו של אדם יכול לכנס צמורה (ר) הרי זו חזקה :

סי' פא (פ) ומעשה אירע שראובן ושמעון היו צמיהן מקובצין זה אל זה ופחת ראובן

סלון על גבו של שמעון ימים ושנים ועמה בל שמעון להבניה ציחו למחות חלונות של ראובן ולראובן יש לו אורה מלך אחר ושאל רבצין הדין לפני רבני פרשת ורצני ריגום וזה לשונו הנני דן צביל לפני רבותי לפי דעתי (ט) ואמרתם ואם שניתי המה יורוני (י) מהו סלון המלרי אין לו חזקה ולגורי יש לו חזקה פי' ראובן הפוחם חלונות המלרי לחלרו של שמעון ואינו פוחם לאורה כי יש לו אורה מלך אחר אלא פוחם לחשמים אירי חזקה וצביל צו ללך מורם או ללך מערצ אין לו חזקה כי הפוחם לחשמים אירי אינו פוחם אלא צעיה שרונה לסקוף ולכחות צו ואחרי שקיפמו סוגרו ולהכי אין לו חזקה דמצי אמר שמעון מה בלא מהרתי ולא עיבדתי מלפוחתו מפני שלא היה לי היזק ראייה שצעיה שהוא פחות אפי' אשתמש בכל חלירי וצעיה פוחתו אני משחמם בנידי הסלון ומכאן כן צמלון צר איי לראות אלא צמלר שכנגד הסלון ואינו חסר מחשמים ממלירי אפי' שעה אחת וזה נהנה חז' לא חסר הוא ואם פוחם ראובן סלון זורי שיכול להוליא ראשו צו למלירי של שמעון ולא עיבדו ולא מיסא צירו הרי חזקה שהרי מוועו מחשמים חלירי לגמרי צעיה שהוא פחות שהרי יכול להוליא ראשו ולראות בכל הפלך אפי' שצעיה שהוא סגור יכול להשתמש ומסמכו מחשמים היה לו למחות כיון דלא מיסא מח' ונתן לו רשות ומלון זורי היה העשוי לחשמים אירי ולא לאורה ופעמים פוחם ופעמים סוגרו (כ) ומלון זורי פליגי (ד' נט.) ר' זירא ור' אילא ר"ז אמר למטי' מדי'א סתום חשמישו למחותו ולראובן יכול לעכפיליו שלא יפתחו שהרי יש בו היזק ראייה כדפי' ואם לא מיסא היזק חזקה למעלה מדי אמות שאין נח חשמישו למחות ולראות צו אלא איכ' עיבה מעלות או כסילן אין לו חזקה ואין יכול לעכב עיביו מלפוחתו דהוי כסלון המלרי דצביל ראייה והספק לא ידעו ואינו מוועו איתו מחשמישו צמלר וזהו ליי זה נהנה חז' לא חסר ורי אילא אמר למעלה מדי אמות נני אין לו חזקה כדאמר כיון דלא ניסא חשמישו צביל ראייה אחז' לא יערם ולא יעלה ולהכי שחק ולא עיבדו אבל אם רוצה לעבדו יכול לעכבו מלפוחת דאיל' זמיתין דערסית וסלקת ומראה צמלירי ומעו מחשמישו ומסמכיו ומלפוחתו זורי דחנן צמחתי (ג) דאין לו חזקה למטה מדי אמות כדמיקי לה ר' זירא ור' אילא סלון המלרי נמי דחנן צמחתי דאין לו חזקה למטה מדי אמות (ח) נמי איירי ועליו קאמר שמואל (ג) אפי' כל שהו למטה מדי אמות נמי מייירי כיון דניסא חשמישו' להיץ ולראות צו צכל שעה צמלירי של שמעון שכנגד הסלון ומוועו מחשמים צביתו מקום לגמרי סלון של אורה פחות לו ושם איכא היזק ראוי' צאוחו מקו' וזהו ליי למחות ומלך מיסא (ט) ולא דמי לסלון המלרי שאינו לאורה אלא לחשמים דהתם אפרי שקיפמו סוגרו ויכול להשתמש במקום שכנגד הסלון צעיה סגור

ה ג ה ת

(ר) ג"ל יותר מאלן : (פ) חסובה זו הוצאה צביליות צמלרדי צ' פ"ג ס' תקפ"ו : (ט) צכ"ו ומפרשה וטי"ם : (י) צ"ל חנן : (כ) צ"ל וצמלון : (ג) צ"ל דיש : (ח) צבילי כחצו כדמיקי לה ר' זירא ור' אילא הלון המלרי נמי דחנן צמחתיין דאין לו חזקה למטי' מדי'א נמי כו' עכ"ל * ופול הוא וטי"ם : (כ) צ"ל ולאורה. (ג) צ"ל הוי חזקה * (ע) צ"ל יערם * (פ) צ"ל לשמעון : (ט) ט"ם הוא ואולי הוא מקורם יכול להוליא ראשו משום הכי אין היזק ראוי' וכ"ל : (ק) צ"ל שהרי * (ר) צ"ל הלווי :

מהר"ם בר ברוד

סי' פה • (פ"ט) • (ב"ב ד' קמ"ט) • ישב"ט המלוה מסתמך מיחה ואמר

הלוואתי לפלוני קונה באמירה אע"פ דלייתי דבריה אמי דקנין אינו קונה אם לא אגב קרקע דמתנת סכ"מ שו"א כירושה דאמר רב פפא הו"ל ויורש יורשה והילכך יתקיים הלוואתו אף באמירה :

סי' פו • (ה) • וקבלתי ממורי רבי אליעזר דמיז' מי"ב דהיי"מ הלוואתו של ישראל אצל

בהקפות של אמי אשר דבר שו"א לא סמכי' דעמי ולא קני אפי' במתנת סכ"ב פקדו וקרוז צעניי הדבר שאפי' אם יש לגוי משכון זיד ישראל דהוי' לוי כמו הקפה דישאל מגוי לא קני משכון כדאיתא צ"י כל שעה (ד' לא) : ללא קרינא ציה וכן תהיה לדיקה :

סי' פז • (ו) • פסק זקני (ז) דלי ההוא דליית' פדעמי וישנע

שצעות יורשין ושקיל דלשכי יורש הוא והיינו דאמר רב נחמן (ב"ב ד' קמ"ג) ומודה שמואל שאם נתן סכ"מ שער חוב לפדירו שאין היורש יכול למחול דהוא נמי יורש (ס) וגם בשצעות ולא בעי שצעות היורשים אצל היכי (ט) דבעי שצעות היורש יכול למחול היורש (ב"ב ס"ט) אי אמרת בשלמא מתנת סכ"מ וכי' עד אינה כשל חזרה ועשאהו כש"מ ולא אחי יורשין דאורי' ומצטלין דאורייתא מורה שמואל במנכס

(י) (מסר כלן דהכי' אשר לפני צ"י דמיס עד אמנע ס"י ק') • (העתקתי לשון השאלה מההמשמות) : אי היכתי' כמר

סי' ק • דר רב אשי צמיס' שצועה : (כ) ורב האי הניח

ראי' דהלכתא כותי' דאמר לקמן (שצעות ד' מא) : צמאן דעפיס שפרא על סכרי' ואם א"ל ה"ך אישחבע לי שלא פדעמיך א"ל זיל אישחבע ליה ומה הסס דליית לוי (ל) עליו ממון נמור ששפר מדאורייתא יכול להפוך עליו שצועה היכא דליית לוי עליו אלא שצועה דאורייתא לא כ"ש דעמי אמר לוי אישחבע לי ולפי דרבי מאן דפליג עליה דמר דר רב אשי כ"ש דההוא דלקמן אי"כ תיקשי לוי ה"ה דמתן (ס"ט ד' מה) . הנה לפרע מנכסי יתומים לא יפרע אלא בשצעות וטעמא מהוס דאי הוה צבורן קיים הוה טעין ואמר אישחבע. אלמא מני משצב לוי מיהו מני למימר דלאו מעוס הכי הוה דאפי' לא הוי מני טעין לוי אצורה הוה טענינן לימתי הדע דפי' הכותב (ד' פ"ז) נקי דבר נקי שצועה לא תפרע אלא בשצועה אלמא עבוד דנתן תקנתא לימתי בעתקוס שאין יכול האב. ומי"מ כ"י דאין ראי' מלקמן דהתם הוה דמשחבע אפי' שטרס בדיה כדאמר פ"ק (מ) דצ"ק אישחמוטי הוה קמייתמיס מיני' למסר דאיצנא לך אי"כ אפשיעי דספרי זייר לוי אצל גדי שצועה דאורייתא אין להפכה כלל :

סי' קא • (כ) • (פ"ט) • (שצועי' ד' מא) • ההוא דא"ל לפדרי' כי פרע' לי פרעין צלמי' ראוון

(ס) • ושמעון אצל פרעיה צלמי' סהדי אמריני ומסקנא דלהכי

אמר ראוון ושמעון דלא לרשיה כח' רב אלפס ים אומי' דהני

סהדי

סי' קב • (כ) • (פ"ט) • (שצועי' ד' מא) • ההוא דא"ל לפדרי' כי פרע' לי פרעין צלמי' ראוון

(ס) • ושמעון אצל פרעיה צלמי' סהדי אמריני ומסקנא דלהכי

אמר ראוון ושמעון דלא לרשיה כח' רב אלפס ים אומי' דהני

סהדי

סי' קג • (כ) • (פ"ט) • (שצועי' ד' מא) • ההוא דא"ל לפדרי' כי פרע' לי פרעין צלמי' ראוון

(ס) • ושמעון אצל פרעיה צלמי' סהדי אמריני ומסקנא דלהכי

אמר ראוון ושמעון דלא לרשיה כח' רב אלפס ים אומי' דהני

סהדי

לרבות אם הנית לא עשוי להבטיח כבר זכא צו ראוון דמי להי"א דפי' לא יספור (ד' י"ז) : איכא דאמרי צדעה שאינה

עשויה (ט) לשעות ד"ה סומך וטעמא דמימלכיתא לא אמרינן וביזן דבדין סומך כשיצא שוב סבירו לריך להרמיק וכן הכא כשיצביה סבירו לריך להרמיק שלא יתפיל ויזיק ואם הגג היה עשוי להבטיח אז מתקיים סירוטך לגמרי וגם דינק : ומי"מ נראה לנו שביט עשוי להבטיח ואין לו חזקה לצעל הסלון ודלוינו חסם כמלאך האלקים והגרי' צענינן עשה * משלם צ"י נתן יוסף צ"י אליהו ינתן צ"י משלם :

סי' פב • (ח) • (פ"ז) • (ב"ב ד' ק"י) • נתנו רבנן המוכר קביו ודרך

קצרו בית הספדו מקום

ועמדו צאין בני משפחתו וקוצרין אותו צע"כ משום פגם

משפחתו ובסוף יש בכור לנחלה (בכורות ד' ב"ב) : אמרינן דשקיל דמי ומהדרי' • שבע ועמדות ושבע מושבות שעושים למת חלוי צמקוס שבהו לעשות כדמ"ז בלחזיה דרמי צר פפא (ב"ב ס"ט) : דעביד לה ז' מעמדות וז' מושבות אמר רבא טעה נמי צהא שאין עושין אלא צמקוס שבהו והכא לא כהני :

סי' פג • (פ"ח) • (ב"ב ד' ק"ל) • וע"ש צע"כ ד"ה ע"ד

אין למדין הלכה לא עפי' מעשה

וכי' היכא ששנוי צמסנה או צברייתא הלכה (ח) כצרייתא והי"מ

אמרינן פ"ק דנידה לא עפי' מעשה שכתב צברייתא (ג) דההוא

דפ"ק דנידה (נ"ה ד' ט') : מעשה ועשה ר' דכדרי' ר' אליעזר

כל אשה שענדו עליה ג' עורות דייש שעתה וכי' וכן פ"ב דקדושין

(ד' נ' :) • מעשה צה' ג' אינו וצדס צ' חמיות וכי' והולכין

האמוראים ללקדק עליו כי אינו מצובר אצל צמסנה או פפא

הלכה שדקדקו עליו האמוראים סמכינן עליה ואין למדין לעשות

מעשה עד שיאמר לו רבו הלכה למעשה ויגלה לו טעמו של דבר

וצעריפות לא מדעינן תלמא למלחא כדאמר אין אומריס

צטריפות זו ומה לזו :

סי' פד • (פ"ט) • שריב' מדע שהודע הממון שצדו או שיש

צד פלוני (ג) הוה הודאחו

הודאח כעונדא דליסוק גיורא (ב"ב ד' קמ"ט) • דאורי' דהני

זוזי שציד דנא דרב מרי ניבסו וקנאס רב מרי גר ליחנה צירוסה

לימתי נמי צמתנת סכ"ב מעד וס"י אינו יורשו וכן הוהו דצותינו

שצטרפת אף רבי' א"י היה מורה כדברי האלפס שכתב

צסס רב דהיי' גאון דצמתנה יורשו יש גר כגון רב מרי צרי' דליסוק גיורא על זה אמרו סכמיה דליחא צירוסה אישא צמתנה

כדאמר (ב"ב ד' קמ"ט) : יזכה יקנה (ד) יספוז יירש כולן לשון מתנה הן ולי לימתי צירוסה כגון צן הגר לימתי צמתנת סכ"ב מעד של אצוי אצל גר דיהיב למי שאינו ראוי ליורשו כגון לכדרי דצרי' סכ"מ ככתובין וכמסורין דמי כמו של ישראל וכן אם נתן לגר מתנתו מתנה :

הגהות

(ט) ל"ל צורות • (ח) ל"ל פ"ז : (ה) ל"ל כמאן : (ג) ל"ל כהי"א : (ב) ל"ל של פלוני : (ד) ל"ל יזיק וע"ש צגמי' : (ס) מרדכי ב"ב צ"ב פ"ט ס"י מרי"א : (ו) כה"ש ח"ו ז' הובאה צמרדכי ס"ט ור"ל צ"ד ד' ק"ט ע"א : (ז) ל"ל דאי טעין הלוה פרעתי ישנע מתקבל שצועה כוי וכ"ה צמרדכי : (ח) ל"ל ג"ס : (ס) אצל היכי דהיורש יכול למחול לריך לישבע היורש יודאמרינן אי אמרת בשלמא כוי כ"ל פי כיון דדרינו ויורש אין לריך שצועה היורשים צ"י המת כמי"ס הס"ך ס"י פ"ק ס"ק י"ז וצ"י מ"י ס"ק ד' דהיכא דא"ל הי"מ יכול למחול ויחמה מן החורה אין מעכב שצועה היורשים אצל אי הוה דינו כלוסא ה"י לריך לשצועה היורשין כמנאדר צ"י ס"י ס"י ס"י קן הגיה הג"א ד' דנאחא הרידלק : (י) אולי ל"ל צמכנסת ש"ט"ס לצעלה וחזרה ומלחמו אינה פסול כחצות ד' פ"ה ע"ב וע"י סו"ס דר"ל צ"י • (כ) הניחה הר"א"ש דקילור בשצעות פ"ז ס"י ט' : (ל) צכ"י ממון עליו וס"ס • (מ) ל"ל דצ"מ דף ס"ז : (נ) ל"ל פ"ו • (ס) לימתי צכ"י וע"ש :

מהר"ם בר ברוך

ה

מישחצט צשיקרא קמישחצט אכל שנוצט ציטוי
 דליכא למימר צקוטטא קמישחצט לא קמי ואכלתי ולא אכלתי
 הוי צכלל שנוצט שזא דקתני צמחתי * וזיל (ה) דעוצרי חרס
 של מצ או כל דבר העמיד להיות דלא מיפסקי לעדות ולא לשנוצט
 דדפי לשנוצט ציטוי דצשעט הקבלה דעמס לקיים וצקוטטא
 קמישחצט לע"פ שלאחר מיכן עברו על הסרס לא מיפסקי צזא *
 וכן ראייתו כתוב צסס ריב"א לע"פ שיש צידי למחות ולפי שכל
 שנוצט ציטוי נמי נפסל אלף שהתחיל לא צא לשנות מילי
 דצקוטטא קמישחצט דכותותו אלו מפרשין פסק דציק (ד' ד' :)
 ליתני נמי דר' מייא ומשני כי קתני וכו' והתם על כולן סייד
 כהני ארבע אמות ציקין דלא חזו לכו ר' סייד ור' ארשיע' וכן
 אלו מפרשין דרך זו ס"ג דע"ז (ד' ע"ד *) וליתני נמי חתיכה
 נבילה ומשני כי קתני איסורי הנאה וגם דבר חשוב ומ"מ אפי'
 צלא איסור הנאה אינו צכל דלא חזא למחיס נבילה צפי גיד
 הנשה אלף שלא נזקק לשנותו וה"כ יש צידי לפרש כאל' ואפי'
 ראוי למנוח על דבריו וכן החובת (ו) דש"י זיל ערריין שעבר
 על גזירת ציבור ולא נידוהו הקבל נמנה למניין עשרה ומייצ
 צכל העמות שכן נאמר צעכן חטא ישראל לע"פ שחטא ישראל
 הוא (ס'הרין מ"ד *) (ז) וצקוטטא הוי ולא מתיק מכלל ישראל
 אלף שחטא על השנוצט צכל אס נידוהו צידל תקבל הכולס
 אס ירפיהו עמהן היכן הוא קלמנו ומה הויעלו צחקתס ואינו
 ראוי לצרף כיון שהצדילוהו מאגודתס :

ס" קד * (ח) ועל אותו ששמע ציבור משמחין וצאין לגזור
 גזירות וקפץ וכשצט שלא לקיים ואפי"כ
 גזרו עליו נדיך לקבל גזירתס או לאו כך ראייתו ששצט לעצור
 דרך הציבור נשצט לשוא הוא ואינו חתרו צו מייצ צמלקות
 דלוריייתא ולכל צמים אדירים והענה צידו סרס ולא נפטר מבגרות
 הקבל לע"פ שקדמה שנוצטו לגזירתס שה"כ נשצט לצטל את
 המלות ולסור מאסרי ישראל דתינת (שנוצט כ"ט) * (ול"ל זו
 היא) איזה שנוצט שזא שמייצין על זדונו מלקות וכו' שכיון
 ששצט לצטל את המלות לטור מסוקי המלות ומדבר זה מושצט
 ועומר הרי הוא צכלל (נדרים כ"ו :) ארור אשר לא יקום ואין
 כך כל מלה שצחורה שלא נכרתו עניה מ"מ כתיחות (קוסה
 ל"ז) ושנוצט הרשעים קדמו לשנוצטו וסיליך לוקא והצלתו
 מוכיח כדברי דתינת (שנוצט ד' כו *) נשצט לצטל את המלות
 פטור וטועה צדבר מנשה סהרי שיינו איזה שנוצט שזא
 (ע) זדוהו מנקות וטועה אף צחקתא דכח צו לא יקפס כי
 ה' הוא דלא יקפס ה' צ"ד מלקים אותו ומנקים אותו (שס ד'
 כ"א *) ואס לא חתרו צו לא ניתן למלקות צ"ד הרי הוא
 צכלל לא יקפס וראוי להלקותו על מה שהזיד ליצטע לשוא *
 ואי העסבר כחצתי דפתי על מקלת דברים הללו צפי
 אף וכו"ה :

ס" קה * ענייני שבוועות באיבר בינותי משערי רב אלפס
 ואני צצרת' :

שבועה דלוריייתא דשצטין ולא משלמין (י) דנפילה ספן
 צידו

סהדי ליחתייהו גצן הילכך אמרינן לוי (ע) ולאו אלו סהדי
 יחתיינין לשהדורי כך ולדידי צצרת' לי דלפסקיו לגערו סהדי
 אמרינן מנחם תנאי עמון שבייחס חרע אי ליחתייהו קמן היכי
 ומלי למידחיי' הרי אינו נאמן לומר פרעתיך צפי פנוני ופלוני
 והלכו להס למדיתס הים אלף ש"מ דדינת אסרינא אחא לאשמעינן
 דלע"ג (ס) קמן לא וזה אינו ראי' שהרי צכל הסבר כתוב
 נאמן כמו שכתבתי לעיל ועוד דקדק מההוא (שס) דל"ל לצצרי'
 כי פרעית לי פרעין צפתי חרי דתנו הלכתא אזל פרעיה בלפי
 סהדי ליחתינו הרי זוזי אחא לקמיה דרצ נאמן א"ל אינ קבולי
 קבילתהו מיני' עד כיון דקח עודים דשקלתיכו מיניה
 (כ) פורע הוי וכו' פשמא דקמודי ה' לאו הרי לע"ג דליכא
 סהדי לא מתימן דלא פסקינהו גס זו איני ראי' שצכל ספאין כתוב
 בלפי סהדי אלף אלו פרענהו צין לילי ורש"י פי' שאומר
 עדי שקר סס מדצריו שהעדים לפנינו ואין ל"ל מדקאמר מיק
 דעכו' (ד' ה') אס היא הוסוק' כל ישראל מי הוסזקו (ק) ויותר היה
 נראה לומר דטוען סיטראי נינהו ורבי' צצ"ע כתב שצקין נעשה
 דצבר שאל"כ הוי דברים בעלמא ואינו מקיים כדאמר ר'
 יוסנן צפי' זהב (ד' י"ט) הלכה נושא סבר אינו משלם * ומורי
 אצי ל"ע פליג ואמר שזאו דבר יתר וצסהי' הנאה דנפיק עני'
 קלא דליקס מתימן הוא גמר ומשצד נפסי' דהכי קאמר ר'
 יוסנן גופי' צפי' הסוכר את הפועלים (ד' לז *) וההוא דפי
 זהב אינו כל כך דבר יתר וזה פי' דמיידי הכא דצשעין פרעתיך
 צפי פלוי' והלכו למדית (כ) הים וליחתייהו קמן אלף חי
 ליחתייהו קמן מתימנא וכן ל"ל עיקר וצירושלמי (שנוצט פי'
 ה' צ' *) גרס מנה לי צידך א"ל הן אל חתכוו לי אלף צפי
 פלוי' א"ל חתכו לי א"ל נחמיו כך צפי פלוי' אחא עובדא קמי'
 דל' אמר יצאו (ש) ויעירו צפי' פלוני ופלוי' :

ס" קב (ח) (פי') (שנוצט ד' מ"ד) : כל השצטין שצחורה
 נשצטין ולא משלמין ואלו נשצטין וזוטלין
 השכיר והנגזל והנחבל ושקגרו שזור על השנוצט ומנוני על
 נקטקו וכו' וכולן מפורשין צמשה ובגמרא מפי' מאי טעמא
 (ח) תקינו להו צצן ליצטע ולטוול * וצירושלמי (שנוצט פי'
 ה' א') נמי אמרינן צכל הציט על ידי שצסקו מצריכים תקנו
 שנוצט לטורי ולצטל הציט תקנו שצט עברי זמנו אינו נשצט
 וטוול' (שנוצט ד' מ"ד) : אמר ר' יוסי אין לו אלף אותו
 היום צלצד והלכה כרי' יוסי * (שס מה) : אמר רצ - לא שנו
 אלף ששכרו צעדים אלף שכרו צלא עדים מתוך שיכול לומר
 לא שצרת' יוכל לומר נמי שצרת' ונחמי כך שצך וכן הלכה
 ואס צאו לרין על ציסקו הקליה המוילא מפצירו עליו הרש"י
 דקילוחא מדכר דכרי אינשי וצדצבן עביר נמי חקתא לטכיר
 (צ) ויש מדקדקין מכאן דשנוצט הית צמי החנאים יחטקה
 ותו גרסי' צסוף פידקין (ד' משה) : (ג) מדצטין להו מהו לגלג
 מדצבן ח"ש לוס הימנו וכו' ויש מתלקין צין שכיר לחצטות
 אחרות כגון מנה לי צידך והלה אומר אין כך צידי כלוס ואומר
 שצמי' רצ נסמן יחטקה שנוצט היסא :

ס" קג (ד) (פי' שנוצט ד' מו) : וליחתי נמי שנוצט ציטוי
 ומשני כי קתני שנוצט דכי

הגהות

(ע) ז"ס וז"ל זיל פרעני ואי אלו כוי וכו"ה צרי"ק סס' (פ) ז"ל דשהדי * (ג) ז"ל מצבון * (ק) עד סוף החשו' הוצאצמדרכי שנוצט
 פי' ס"י חשע"א * (ר) ליתא צצמי וט"ס : (ש) כ"ס צכ"י וט"ס הוא * (ח) ז"ל פי' : (ה) לית צכ"י וט"ס (ב) צכ"י יש כאן
 חניה שא"ל לקוראס (ג) ז"ל איצטני (ד) ז"ל פי' (ה) ע"י צחוס' ורש"י סס (ו) הוצא' צמדרכי שנוצט ס"י משכ"ה פי' (ז) ל"ל וצקדושהו:
 וכ"ה סס * (ח) מדרכי סס גס היא צסס רש"י * (ט) ז"ל שזרינה * (י) ז"ל צצטילת :
 (ביא)

מהר"ם בר ברקא

זו לשמור עד (ט) שנים ולאחר מכן לא מיוחדתי ציה כדון
 ספרא בעלמא אי רבינא לה חזקה ג' שנים אם לאו כמו
 לגבי ספרא ופסיבני ר' ריבא הלוי לא שייך הכא כלל דין דשטר
 דעלמא לענין חזקה ג' שנים דלפני לא חזקה' (ע) על כתובתה
 עד ג' שנים ואיבדה אותה עד ג' שנים חשבינא יכולה לבנות
 כתובתה ונאמנת לפעון על הכתובה בעלי לא נתן לי כתובתי
 אפי' דמילי דכתובה (*) צעין מיהו צהא לא הרע כחה
 דהיהא חשה ומשום דמזיקה אין אדם שורע כתובה צסייו אלא
 מן היורשין (פ) נפרע לאחר מיתת בעלי ולא אמרינן השתא
 אחיו כתובתיך ונעלי כי היכי דאמרינן גבי שטר דעלמא היכא
 דנאכד וטוען חש"כ אומר לו אחיו שטרך ועול וכל הכו' יפוי
 כח של אשה דלי' גובה כתובתה אפי' דליתא צעין הניא לי
 סמך לדבריו מפ'ק דצ"מ (ד' י"ז): דלמך החס הטוען אסר
 מעשה צ"ד לא אהר לז כנוס ח"ל ר' יוסי' נר אהא נרי יוסנן
 לאו משנחמיו היא זו סוגיא'ה גפ' ואין עמה כתובה ח"ל אי
 לאו דלתי' פסקא מי משכחת מרבינתא חותה ח"ל מלי מרבינתא
 דלמא צמקוס שאין כותבין כתובה עסקין דגט היינו כתובה
 אבל צמקוס שכותבין חי נקיס כתובה גביא (ז):

שאלת בני שטינרל

סי' קח' ראובן הדך מחת הסר של מדינה אחרת ועתה
 פסקה נפש ראובן נלחה לרור עם שמעון
 ופסיבניו חתה שרם נערים ויטרם שבת נחפשי עם שר של שמעון
 צדך וכך נשבה ופי' (ק) מן הכיזרו ואינו מןן ליתן עממס
 תם ולאומר נחשדתי כבר עם השר שלכם ואין לי עממס כלום
 ושבצוין והצריכו תופסין עליו פרה צחקות הקהילות בעצור
 שלא נתן עממס תם ותיריעויו דעממס עם מ' הדין ועוד לוי
 היה ר' עם יודעה ופסיבניו כמה שנים ונתן עממס תם ועם
 כל פסיבניו ועמה עבר עליו רוס קאהה ופי' מהם וחפשי
 עם השר בכך וכך נשבה והיו עוררין עליו יהודה וכל חותני
 המם וחפשי עם יהודה ומקלת הצדיקו של יהודה הדריס צעירו
 עמו וחארים מעוררין עליו עדיין וכשנותניס פרה עבור המם
 נותניס קמס ואין מוילין אומרם גם צזה חודיענו הדין ועוד
 שר שלנו נתן סירות לכל יודעי הצא לדור חסתי ומקום אחר
 ליצב צלל עם שנה ראשונה צלל רנון היהודים היוצאים חסתי
 וכל מי שהוא בל (כ) ולא רכס ליתן שום עם בעצור סירות
 שנתן לו השר ופנה חסרת נתנו עם לשר ומתקבלו כל בעני המם
 אלו ואלו (ח) ואמר להם פלוגי' אישתקד לא נחמס עממו
 תם והסיבו צעזיל סירות השר ועמו ואמרו כל בעלי המם אין
 אנו יודעין מאותו סירות וסיכנו אותם עד שנתנו להם עם
 ראשון ושני צעל כרסם שלא צעובתם ולא חשו על סירות השר
 ואפי' צימיו ואחסי' עם השר ועמד צנו חסתי וסיו נותניס
 תם אילו עם אילו כמה שנים שלא חזירו שום סירות ועמה
 אנשי מדון בלו ופעורריס על אותו סירות (ת) ואינו רונה
 ליתן שום עם צענה ראשונה ויושבים צאלמות' אם יש עם
 צריי פלוגות כל זה חודיענו' ושלום קהל שטינרל:

הגני משיב צקלה למרבה המערה על אודות ראובן הצף
 להתיישב צעיר אחרת ופירש מן הליבור ופירש עם השני
 למס

כידו וכן צענובה דרצנן שהיא כעין צענובה. ראורייתא
 כגון השנצין ונוסלין יש חסיסת סמך צענובת היסת אין נקילת
 סמך נשבע וחסי'כ צחו עדים סייב צפי' הגוזל קמח:
 (ז' קו') (כאן נחשו צעכ"י אשר לפני' ספר כאן')
 סי' קה' (כ) סמך ר"מ דאין לנרן על סום משקין צמוד'
 הסעודה סוף מן היין ומייתי ראי'ה
 עפי' כינר מצרכין (ר' עא'): דלמך אי הכי יין נמי ניסערי'
 סח ומשמע דוקא יין אכל שחר משקין לא ומיהו והנו העולם
 נכרך עם שחר משקין ור' נמוס"י יזקיהו כעטע דאי כפ"ת
 ח"כ אחי' סח' עילתי' דרב ספא חממתי' הוב לוי למיפדך
 דחמר (ס' ד' מד') כל דבר שהוא עיקר ועמו ספל מצרך
 (נ) אם הפסל ופוער את העיקר ועוד אחר צפי' ערבי סממס
 (ד' קז') ח"ר אין מצרכין אהא על סיי' ומרין אשו אחיה
 וסיכרס מי לא מצרכין ואחתי' לח שני ליה אין מצרכין אהא
 על סיי' צלנד (ת):

סי' קי' אדם שאמר נסבירו אני סייב לך מנה והלס משיב
 איך סייב לי כנוס למחר פגעו והנעו
 מאמר באמרת שאלה סייב לי' * זה השיב מאמר שאמרת
 שאינו סייב ליתן לך לא אמן לך נרי'דפסור דהא פירש"י (צ"ק נה):
 פגעו צסיטין והודה לו צעעויו' פסור וסיש"י פסור מכול' סייסין
 נא יתן לו דהא לא הודה לו ושעוריס נמי לא יתן לו כיון
 דכתובס לא שאל לו מחל לו אפי' ג' דיש להקשות עפי' המסקיד
 (כי'מ ד' נו') שנים שהפסידו חנל אחר שני כלים אחר גדול
 וחאמר קטן וכו' ואחתי' הוב ל' למיפטר הנפקד גדול לא נחפשי
 לא הודע לו לכל אחר אומר איני יודע וקטן לה יתן כיון
 דלא שאל מחל לו' מיהו עמס לא קשה דהתם אחר אינו
 יודע ואין להם פענה על הנפקד רק זה על זה אכל בבה דלתי'
 עמל לו והיה צנרון זה ועוד דמלי למימר עיינתי נפוישנאלי
 לא פס לך גבאי ולא מירי כהנהו גינלי דס"ק דגייסין (ד' י"ד') *
 ומיהו החס הוב עמי נמימר דליכא סהדי דקניייהו ענד חושבנא
 ואישהכס דעעותא היא' עיבו צפי' השולס (ד' מ'): תיניא
 האומר כתבתי ונחתי שדה פלוגי' הובא אומר לא כתבת ונתת
 לי הודאת בעל דין כפי' עדים דמי וצפי' יש נוסלין (ד' קכס):
 שלס גיה רצח לרצ יוסף צר פתח הכעויל' ספר סוב על פסיבו
 מלוס אומר לה נכרעתי ורוב אחר פרעתי עמלה והעוריס מיעידים
 אותו שפרע הכל נשבע וגובה מפלה ועוד אחר החס (ד' קנה')
 פסלו נו נכסיס ירשו חמיס עמו ופריך חעתי' האי ללו חסתי
 הוב קאמרי' והודאת צע"ד כפי' עדים דמי וצפי' צענובת כדוינין
 (ד' מא'): הכול דל"ל נעצדיה סז לי קי' זווי דלזויפתך ח"ל
 בהר"מ אול חייתי סהדי דלזופי' ופרעיה וכו' עד כל האומר
 לא לוימי' כאומר לא פרעתי דמי ופי' שנים אופיין (ד' ג'):
 אחר עכ לפיו שכן חינו צעכססה ופירש"י אם הודה לו צמנה
 וצלו עדים והכסוהו לאחר סייב לו אינו נפטר צדך
 דהודאת צע"ד כפי' עדים דמי וצחוסתהא (צ"מ פ"א')
 גרסי' הודתה דין אימתי צומן שחנצ והודה לו
 אכל אם הודה צעלמו יכול למזור צו שהפס שאמר הוב
 ספה שהחיר:

סי' כז' שאלתי' אח ר' על דבר אשה שאיבדה כתובתה
 ולאחר מיתת בעלה (נ) ופוענין שזודהרה

הגהות

(כ) צעכ"י אשר לפני לא נרשם סה סי' * (ב) ז"ל על העיקר ופוסק את הפסל * (ג) ז"ל צמוד הסעודה * (ד) ז"ל
 ופוענת * (ק) ז"ל ג' * (ע) ז"ל נכתובה * (פ) ז"ל נכרעת * (ז) אולי ז"ל הדך אחר לאו עילמא כו' * (ק) צכ"י עם
 וסימ' * (ר) ז"ל לא * (ס) ז"ל ואמרו * (ת) ז"ל ואיני דוליס:

מדרגים בר בראך

לחת עם צפני עמנו לא כל כמיני לעשות זה כי כל צני העיר שוחפין הן לשורא ולמשרא ולטורזינא ולמסי העיר ולגלגלי גפא ולחממו ולקופא וכל כיוצא בזה כגון מקסי להעלות לשר העיר שכל שמירת העיר מוטלת עליו להגלים מן הגייסות דדמי למשרא ולטורזינא וכיון דשוחפין נינהו הא קיי"ל דאין שותף מולק שלא לדעת מצירו ואף אם לא דין מורה אמרי שנהגו בכל המלכות להיות שוחפין אין רשאין לחלק שאם היו נחלקין איש איש לעמלו היה צא לירי דברים רעים שכל אחד היה פורק עול ממנו ומטילו על מצירו וילדי קטנות גדולות היה צא שאין להם סוף כי מי יתן שנהיה לעם אחד ולגזרה אחת ולואי ונוכל להקיים צין שוגליו ע"כ יש למסות צראצון הבא ליחלק ואפי' אחד מצני (ה) יכול לעכב עליו ואי לייח לייח ואי לא לייח הרעות צירכם להכריחו צמילי וצשוטי ונשמרות ונדרוים עד שימזור צו ולזה אנו מסכימים עמכם וכן הדין צמעורים שכולם לריכין ליהן עמכם כל המפים וכל מילי כמוהם כמוהם וכים אחד יהיה לכולכם ואין רשאין ליחלק אלא אי"כ צראון כולכם ושומכם יגדל וגם כנסת לאמן בריחכם * מאיר צר צרוך זל"ה :

כאשר כתב מורי קרובי ה"ר מאיר שיש' בן גס דעמי נוסף שאין יכולים למדד עקהלם צלא רשוחם כי צר מתא אצר מתא מיעבט ועוד פירדמ (ג) מתא (צ"ב נ"ה) ועוד יש ראי' (שם כ"ג). מתנהב עמראי שלא היו רשאין לישא וליהן צעיר כי אם כשעור מיהם עד דעקרו אטרלי ידיהו ואין לפסקק שם מייבין לשאח צעול עומם * ועליכם הסיים והשלום כש"ק מתנס צר נטרוגאי ישיע"מ : מתנס צר דוד זל"ה * הנני מסכים לדברי רבותי וקיימתי למטה מה שכתבו למעלה * אפרים צרי נתן זל"ה * יתק צרי יהודה הלוי :

גם אני הלעיר מסכים עם רבותי שיש' אשר צן ה"ר יסאל (ג) הלוי * כאשר כתבו רבותי עוקרי הרים גם אכננו הבעירים הפכמנו לדמותו ולהמרים כל הציאים צייט צנריהם ושמה דרים עד שיסאו עמהם בעול משא גלך ושרים . קהל ארפורם : ופשרתו ופשרת הקהל יש לכללו יחד ויהנו כל אי לפי עושרו ויכולתו : דוד צר אצרהם זל"ל צרוך צר יסאל זל"ל :

סי קט פגעתו צמור המתלא מקום אצותיו ואראש ויהנה מור ואכלות נוספות שפתותיו כי רצו חיים אוחותיו וניכרים עעשו מתוך מחשבותיו מתקו לי מדעם שאלותיו כי מיישר אורחותיו צרוך צוים ואסוצים צפור נסמד ה"ר יסזקיהו צרי יעקב ז"ל אמת ואמת כי מורי' צרי' שמתה ז"ל הורה הלכה למעשה שיסיד יכול לעכב הסזנות שלא יעשה ש"ץ כי אם האגודה אחת וגם פסם בכל רינות שהמיעוט מעכב על הרוב אמנם לא שאלתי אי מנהב אי דינא ורואה אני כי דינא דאורייתא הוא . ואומר אני כל המתנהל להיות ש"ץ שלא מתוך האגודה אין רוס (ד) סכמה נוסהיהמנו דתין (ר"ה ד' ל"ד) ר"ג אומ' ש"ג מוליא רבים יתחניא ח"ל ר"ג לדריכילמה ש"ץ יורד לפני התניה אמרו לו כדי להוליא את שאינו צקי אחד להם כשם שמוליא את שאינו צקי כך מוליא את הצקי והואיל ועומד ומחפול שלא מתוך האגודה אחת והשאר לא עשאוהו ש"ץ והיאך יוליא ידי מוצתם והם אינם מסכימים לתפלתו . ומיר (פעינת ש"ו) עמדו צתפלה אפי"פ שיש שם זקן וסכס אין שיהא

הנהגות

(f) ז"ל העיר : (ג) מסייע * (ב) אולי ט"ם הוא * (ד) ז"ל חכמים * (ה) אולי ט"ם הוא : (ו) ז"ל שלא מדעתו היינו שאינו כו' * (ז) אולי ז"ל חלקי * (ח) ז"ל כתב

מהר"ם בר ברוך

סי' קיב * תשובה שהשיב הר"ר אליעזר מכהן לה"ר יהודה חסיד :

סי'א עניו ושפל צדק אזל צמילי דמתיא אקור לו להמתיק להם אלא נרין להוכיחם וישר כסך וסלקך בחורה וצמעישים טוניס כחשק אהיבך ילמך צרי משה נביא :

לשועה אל עושהו ועניו אל קדו' ישראל לעשו' מעשהו זך מעשיהו וכי תשפיה עיני רוחים למסוב עצרתו נכריה אל ישי' אשכ נשכס כי חלילה להרהר אחר מירתו כי ידעתי מעשבותיו כולם לכבוד יולרו וכל כוונתו לשם שמים אך פליאה דעת ממני כשגבה לא אוכל לה ולא לפתור דברין צדתי לצטל רטונך מפני רלויי אכן משפטים ארצך אותך ורעב ציינו מה טוב הנה מלינו שקבע יולרנו שבר למחתי מקדש ואף כי עזרת ה' סמוד' צעיני כל וכל אי מחלוי' להקריב (ג) לצנינו עד שצאו לידי שפיכי דמים וצכ"ו לא לזו לעבוד סמס נצלתי ישאכו ידויהונמלא'עצודי צטילה וקבע שבר לכהניו סלף עזרתם וכתב צבורתו כי שבר הוא לכס ויאשר תחשבו צימי עזרא' ביטל יולרנו מלוחו שכתב לא חסכו וליוה ע"י מלאכי לצטנו צוחת להיות סרק צציתו מניו למשמרת מקדשו ומעמ הסבר המעיד אין לו ליולרנו אלא ד' אמות של חפלה ותפלות כנגד חמדים סקוטס ואם אין ש"ץ אין קדושה צ"י המסורה צעיני יולרנו ומליה מנשק דיוקנו של זקן כדמפורס לנו פ"י ר' עקיבא וחצירו צצייחא דר' ישמעאל ונפטר קדושה שרביה י' ולריכה ש"ץ ואזו מונפסים להיות נושעים זה מדינה של גיהנם ואך קראת לכוס הישועות כוס המרעילה ולקדק הנה עקב עוצר על פשע יעצור מטאחך (ד) יעצור מטאחך לאורך ימים ושיית ורצית וטובה יספרנס של ראטניס אך כי לא מתך ולא כיוולא צך וע"מ נתנו לנן לדומק הליצור שאין סיפוק צד כל ליצור וליצור ליתן שבר לש"ץ מוכיחם ותיקו להם לבצות מאוכלי שולטן פחניס שלא יעב לבצם צחחס מפני האחת שמסה ואכילה ושמשייה ונמלאח מנוה גוררת מנוה ואחה קראת לזאת סמס ותיקנו להם שמחס פורים ומגבת פורים לעבודת מקדש מעט כנגד מחלית השקל ועבודה בית יולרנו כדי שלא להכביד על הליצור שאין ידס עשגה ליתן שבר סמסן צנת אחת כי לולי המוקים האלה לא היה משענד נפשו לכל לורכי הליצור אם לא צבכר מרובה למדו מדרכי יולרס שתיקן לעובדי ביתו כ"ד מתנות כהונה ולא הכביד לעשות לתת הכל צנת אחת מן הבורך ומן הקיב וקדמונינו היו מחמייס לרשות אח הנוולד ואם אחת חצטל להם מגבת הפורים וכדנח שמחס תורה וכדנח פחניס הנה צרו מקומות שצפולין ורסויא ואינגריא שאין עמ לעמוד תורה מחור דוסקס וסוכריס להם אדם מצין מאשר ימלאו והוא להם ש"ץ ומורה לרק ועלמד ויכרו מסזנותם וישארו צלא חורה וצלא חפלה וצלא מורה לרק ואף אם חסוב דואא אי פן נשמעו דצייך שס ויבא לידי קלקול גדול * וסלוס אליעזר צרי ילמך ני"ע :

סי' קי גדול השלום (עוקיין פי"ג ז' י"ג) שהוא כלי המחזיק כל הצרכות (ט) ומסלק השכינה מישראל ואם אין שכינה אין עליהם שומר רצותינו ואסנו צצמיידצורק חשצוני ראש להשיב על דצרי ריצות שצנייהס ואני לא כשאתי ככתב אני נקרא גם לזנב לא הנמתי ואני כדי להורות להם כדי הוא להמליכן על סילוק הנדיק ה"ר יעקב ז"ל וסילוקו צעו הורה ונחפסרו צו נצאה לדיקים המסחלקים אחרי שנמלא צו טובה צפיו וצנחתו והניס זעב מחתיו שלימדו חורה ורלוי גס הוא לרנות צין ישראל לאציה' שצנשיים ואצ"פ שלא הגיע למעלות של אציו וחכמתו טוב הוא שיהו מחרניס רבתי לעשות חסד לצנו כאשר עשו עם אציו מאחר שאין להם גדול צחכמה מזומן ורלוי לעמוד על מקומו אך כמו שהוא מזומן לרנות צין ישראל לאציהם שצנשיים כך שורת הדין ומשפט שירכה צו נצור ולרין הצבור צן פחסי הנדיבים ועל דלתי כל אדם ואחר ולמייסו ולרלותו ולהשות א"ע לאוהב לו ולמשרת ולהיות כיאות צעבודתו ויותר לקטן מן הגדול ולרסוק מן הקרוב וכן רבותי שעמו לפי גדולתן חסא ענוותונגם הם יכניעו את שלמס לצקס ממלתינו סוממויס סייכומו דעמס ויתלכו להיות צלוגידתס גם כי הם הרצים עם הקרובים לכן הרצו לא נכון להם ולנצד שמתלוקת :

סי' קיא וכבר שלם לי רנ"י שמסה ז"ל כי היישוב והמזנות יכול יסיד למסות ולעכב ושרא לי' מריה כי איך וכיולד נחקייס צהס המכנה רעב הזה כי איני חולק עליו כשיש רבים המאכלים אפי' אם הם מועטים שלשה או ארבע בני אדם אך יסיד כל דהוא איך יכול לעשות וריצ"ס ז"ל נמלאח חשוכתו צשפירא וכחצו צה כי דוב הליצור אם חמיר לאחד היישוב רובן ככולן והציו רא"י מהוריות (ד' ג'י) ורבותינו כתבו צחוק' צ"צ כי ר"ת ז"ל לא היה מודה בחרס היישובים כי אמר קדמונינו לא הנהיגו חרס היישוב אלא צשציל אלמים ומוסריס ושאריס רוייס למכות לחקנת הקהל ושלייס רוייס למרעו מם עמיהם אזל על אסר אין סרס . ויש לי מחשבה מה"ר אליעזר מאורליש ז"ל שכתב ששמע כן עדות מפ"י ר"ת כשלא מצית הכנסת של סדיוש ויש תמהון צמנהגיס שיש אחשיס סטאייס שמוסיס יישוב לאדם שיש צו לורכי ליצור ואינו יורד להייהס ומי שעושה זה יש צידו מידת סדוס ולא יזכה להיות צמחילת הלדיקים והעכו"ס נקראו מסקוממי ה' הקמיסעל ישראל וזה (ה) שיכונה לעובדי ה' כ"ס יקטקע צילתן וכצד אמרו רבותינו צציוסלמי (מ"ק פי"ג ה"י א') המעבד את הרצים (ג) לרין נידוי . וסלוס משה צרי מסדלוי ני"ע : ג"ל אם רלוי לרוב אסיו אין לעכבו מלהספלל באקראי צשציל אסר מן הקהל שהוא שונאו וזלתי צראש השנה וציוסי"כ נהגו שלא להעמיד סזן אלא סקובול לכל הקהל . והיה צחעניוית ורלייתי מהא דלאר סי"ב דעצניי' (ד' סי"ז) דצחעניתי וצממעדו' לא מוקמינן אלא זקן ורינל ופיקרו נאה וערוכה לעם וכי . מאיר צרי צרוך סי"י :

סימן קיג (ה) אשריכם ישראל כי (הפזיק ה') ידכם להחזיק דת יקוחיאל והסקות (ו) להצרות והדקות אשר שאלתם ששמעון מושה ציד ראובן סקניה מן הקהל להוציא ס"ת מארון הקודש ולתמה ציד ש"ץ וכן להצדיקה והמלכות הללו צאין לכיס של נדקס ושמעון מושה שלא לעשות כן מפני שזו מלוה של סזן נראה צעיני שלא כיון יפה אותו שמעון שברי צעה זכה צה הסזן ורלוי אילו לא היה יכול לקרות ס"ת כיא הוא אז היה ורלוי זוכה אצל השתא שיכול

ה ג ה ת
(פ) ל"ל ומסלוקת מסלק - (ח) צככ"י סכיוני' - (צ) לעשות מנוה - (ג) ל"ל קודס - (ד) ט"ס הוא ולי' וחוכה - (ה) מדרכי שלהי מגילה סי' תחל"ג תחל"ד - (ו) ל"ל ולהרבות הלדקות :

מהר"ם בר ברוך

ז

עשה (י) טובה (כ) ולא יתחייבנו ולא יגזלו כל מה שיש לנו וחס
 נפשו וממונו תחמיו ועל ידו יגלו ואין לך שיטתו גדול מזה
 ובודאי שיעבד נפשי ועוד לא גרע זה ממזכר קרקע לגוי במילי
 מצדו דמתחייב ליה עד דקציל עליה כל אונסא דחייב ליה
 משמתו (ב"ק קי"ד) ועוד מוקמים בתוכן דר"ת עשה תקנה
 אחת המחלפת מי משגנו אל מלך ישראל * וחיל ועל כל זן
 צרות איש ואשה גזרנו צאלה אשר יחערצו נגד השמים היוצאים
 חמת השלטון (ב) הגרי משיקיע כל אדם ואם סיו יעבור על
 גזירתנו גזרנו על המחערב שלא יגלו ועל כל בני צרות גזרנו
 שלא להוסיף צ"ד על כך אך על היהודים היוצאים שלא תחת
 השלטון (מ) הגרי לא גזרו שלא לערס ומשם אני לומד שצריך
 לפתוח כל המחערב את סבירו וזל לו הפסד על ידו ופרצות דייניהם
 שמקבל בדצירו לפני השרוהם אינם יודעין ואין מושיעין לשום
 קנין * ושלום משה בר סדלאי :

סימן קטו (י) טורי ה"ר שיש דקדק מלשון רש"ט ס"א
 דמו הנישואין כגון שאין יכולין
 להתפטר צידת אבות מתן וכלה או ממזח כדניא או ממזח יליאח
 הנישואין או ממזח (ס) כשיהא אפי"פ (פ) שיש צה ז' נקיים
 לריכה למזור ולייטש ז' נקיים כשיחשפרו וכשילינו יחד ודפחו
 לעשות הנישואין דליח' צפ' חינוקות (ד' סו.) רצינא אישטיק ליי
 לצריה צי רצ חצינא ונחסייהם צמו של רצ חצינא לינשא לצנו של
 רצינא אמר לנו רצינא לקרובי הכלה (פ) להם ליום פלוני לכתוב
 הכתובה כלומר לעשות נישואין ליום הנועד כי מטאי הוא
 יומא שקצנו ביניהם לכתוב הכתובה אמרו ליה לרצינא ליטורו נר
 עד ארצו אחרינא מיום רצינא זה עד יום (ז) שניש בשבוע אמר
 וכי לא סבר לה נר להא דרצא דאמר מצוה לנישא וכו' והא לך
 לשון רש"ט ובתולה זו שחנשא לכרך שכהא ולא שמרה ז' נקיים
 עד יום זה ושמה רחמא אחמל ולא מהניא טיילה להשחא ליבעל
 לאורחא הילכך ליטור נר עד ארצו אחרינא והתן אל דעתה ורש"ט
 ז' נקיים ותיבעל ליל דאשון של חופה כחשפט החתולות (ק)
 ליכנס צליל ראשונה למפתח עכ"ל רש"ט : אלמא מדאמר
 רש"ט שכהא ולא שמרה ז' נקיים אלמא צעיק דיהנא ארפתח
 כשהיא יושנת ז' נקיים היה היכא שדמו הנישואין (ר) כגון
 חוך ז' ימי הנישואין היא לריכה למזור וליטש ז' נקיים משום
 (ש) מפקא ארפתח צבדן ז' נקיים הואיל ודמו הנישואין (ת) אז
 אינה מוששת להק ז' נקיים :

סימן קמז יש אומרים דאשור להשתמש צכהנים ורז"י
 פירושלמי דצרכות (פ"ט הל' ה' ע"ט)
 אבא בר רב הונא ורי יהושע הוו יתצין ואכלין והווי ר' זעירא קאי
 ומשמש קדמיהון על טען מריוהן צחדא ידא אמר (ח) רבא בר
 רב הונא ומה ידא אחרונייתא קטייעא כעם עליה אצוה אמר
 לא מתמייען (צ) דאז רצו והוא קאים ועוד דהוא כהן ואשר
 שואל המשחמש צכהנה מעל ז' ויש אומרים שצבכר יכול להשתמש
 צו ורז"י מפי מי שמחו (דף ט"ז.) גדי פועלים ואין נושאין
 כפיהם אלמא דכהן היו פועל ועוד ש' לביתא רז"י ריבול להשתמש
 צכהנים מעמ' צכירות פ' כל הפסולין (דף לה) : רובה צישראל
 אינן נאמנים משמע שיכול כהן להיות רובה צישראל גם זה י"ל
 דצבכר עיירי ושרי * ולי נראה דלפינו צכנים שרי היכא דמשחמש
 צכהן

שיכול אחר לקרות מעשים צכל יום שראוין מתפלל ושמשון
 קורא ולי מתפלל מוסף ואיכ איך נאמר שזוכה צה ותנן צתמיד
 נשטן (ד' ס"ד) : שטט ישראל וקיצל הכהן נותנו לצבירו
 וסנירו לצבירו ואומר צבמי ש"מ הולכה שלא צבנל שמה
 הולכה רילמא נייל פורתא ומאי קמ"ל הא קמ"ל דברוב עם
 הדת מלך הרי דברים ק"ו ומה הכא שצבד זכה שקיצל הדם
 צידו ואשפיכ נותנו לאשר כרי לצרוק וכדי לקיים צרוצ עם
 הדת מלך * ועוד אומר אני דלפי"י היחה מלוה (ר) מלוה חזן
 אפי"ה יש לו להניח להוליא כדי להרצות צמלוה ורז"י לרצ
 גליה דהא גליה היא של הרצ גדול צעיר דרז"יחא שיליה מפי
 מגילה (דף ל"ב.) דאמר ר' שפעיה פשרה שקראו קיח גדול
 שצכולן גובל אשפיכ נהבו צכל הגלילות לקנות גליה אפי"ג
 דליכא הרצ צצות הככח וכן המשפט שיכול לקנות המצילים
 ולהושים ציד בגולל ואין בגולל יכול למסות צידו הואיל ושמחלה
 היה עושה זה המשמש אפי"פ שקנה גליה לא קנה המעילים *
 וקבלתי משם מה"ר אליעזר מבורשא מעיל שמפור תחמיו
 שמתן לרין להושים לר המעיל על הס"ח ולא לר הפשתן דומיא
 דמזנח הזבז * ולענין יין של הצדלה כל מי שתן יותר ללדקה
 הוא הזוכה צה ואין ירושה צמנום שלום ילחק צרי משה נב"ה :

סימן קיד יהודי שיושב צקרקע השר ותפסו שרולה ממנו
 ערצות שלא יצרח מאלרו או רולה להורפסו
 ומינע כל מה שיש ליהודי השר מופק וביקש מיהודי אחר ואמר
 מערצניו נגד השר בכך וכך שלא אצרח מאלרו אם אצרח אני
 פורע לך כל הפסקה שחפסדי על ידי אז אורצני וחמיו אמרו לו
 מערצ את קרובינו ויילוח להם לערצ וכתבו לו שטר הערצות אלו
 תחומי משה ערבים קצנו עלינו אם פלוני יצרח מן השר שלו
 שנשטס לו כל הפסקה שיצא לערצ פל ירו ולא היה שם קנין
 באומר שטר וזאים לומר קרובי הנוערב מאחר שאין שם קנין
 (ס) כמו ערצ שלא צשעת מתן מעות (צ"ב דף קעו) : ואין כאן
 סיוצ * חשונה * כראין הדברים שזוהו כמו ערצ צשעת מתן
 מעות כיון שפטר מוחק עשה צכל מה שיש לו ועל ידי ערצות
 של זה מניחו לכנס לזכסיו איכ כשעת מתן מעות דמי ומתוך
 שהערצ מייצ לצד כמו כן אלו חייבים (ט) מערבים לו להחזיר
 הפסדו ואפי"ה לא תדמיהו לשעת מתן מעות מ"נ רינא דמלכותא
 דינא הוא שאפילו צכל קנין גוצין מן הערצ וכמו שהשר מוליא
 צלא קנין מן הערצ שכן דייניהם כמו כן זה הערצ יוליא הפסדו
 מן הקרובים שנחערצו כגדור ולא יוכלו לומר לא היה שם קנין
 כיון שעיקר הערצות צה מכת שאין שם קנין ועוד לא יהא אלא
 דינא דגרמי וזהו צורח וגורם לו להפסיד ויודע היטב שהשר
 יכריחנו ויגבה ממנו כל הערצות והרי הוא כמו ערצ דב"ד שאין
 לרין קנין (שס) ואין לחלק צין הנוקם שודלי סייצ לשלם הפסד
 של ערצ וצין קרובים של צורח שצכנכו בערצות לערצ זה נגד
 הס מייצין מיליא דגרמי שפל ידיהם כנכס הערצ בערצות של
 השר וכשנוקם הבערצ גורם הפסד לערצ שאלמלא ערצות של
 קרובים של הצורח לא היה משתדל לערצו נגד השר וכי"ש אם
 אותן הקרובים סייעוהו לצרות על ידיהם ועל פי עלתח צרח ועל
 ידי זה הענין דין מקור לסייצו צהפסדו של נומכר וכי"ש כאן שזה

ה ג ו ת

(א) ז"ל : ז' ע"י מניח ס"י קמ"י ס"ק ד' (ס) ז"ל הוי (ס) ז"ל לו (י) ז"ל לו (כ) ז"ל שלא (ל) חולי ז"ל הכר (מ) ז"ל ה"ר (כ) הובא
 בערדכי שצוועת הלכות גדה ס"י תשמ"ג * (ב) ז"ל ענין מה * (ג) כהכ"י כחוד ט"ס צבוקף שיטה וצה בדים שיטה וז"ל
 שישנה * (ד) להם ט"ס הוא * (ה) ז"ל רביעי * (ו) ז"ל לביצעל * (ז) אינו מוצן ואולי ז"ל אפי' חוך כו' * (ח) ז"ל
 ללא מפקא * (ט) ט"ס הוא : (א) ז"ל אבא * (ב) ז"ל דתא :

מהר"ם בן גרון

קצר (י) מסר' בר מחנין לעקור מן החור' וצפי' (מי שפי' טמא לב).
 אמר רבא ערל (כ) ואחמל' העמידו חכמים לדבריהם במקום
 כרת וצפי' סוכב (דף נ"ה): אוקמי' רב נחמן' אמר שמואל כרי'
 מחיר דאמר חכמים עשו חזוק לדבריהם כשל חורה ואמר כל
 המשנה ממטבע טבצו חכמים צביטין יוליא והחולד ממזר ובפר"ס
 פסקו כרי' מאיר וה"כ עשו חזוק לדבריהם דלאו כל כמיני'
 לתקוע כפו ולעקור דברי סכמים (ג) הואיל ולא היו נדרו
 נדר נדרה נמי לאו נדר הוא דהא לא תקעה לו כפה אלא ע"מ

שיקיים גם הוא נדרו הלכך תקיעת כפה נדר (ג) צטעות
 הוה ולא צפי' הכרה הילכך הוי' איחמל' אפי' לפר"ט ז"ל שריא
 וגם כי נאמנים עלי דברי ס"ר שמריה משפירא שכתב כי
 תקיעת כף אין לו דין שצויה אפי' שכתב ר"י ז"ל בחטאות
 הצטעות תקיעת כף היא אומר ר"ח (ג) שהוא ככריתות ברית
 והיה נראה להחמיר בו יותר מנדר וצטעות והיה דרוש מן
 הפסוק בזה אלה הפר ברית ונחן ירו וכל אלה עושה לא
 ימלע הריא לאו תקיעת כף היא אלא עלה היא כמו היד יואב
 אחר שפי' העלה יואב אחר כמו שפי' ימחם צמחצרת שלו
 היינו שצביטין צפרעה לירוד כצוכור נלך כדמתרגמינן וכסד
 על מווי' לאשחא קיים והא אמת' ידים וכל אינן עבד ולא
 אישחזו אצל צחקיעת כף שחקע (ס) חזקה לנצוכר נלך לא
 איירי כלל קרא גם בחלמוד לא נאמל' צשום (ע) שחקע לו כפו

ולא נהירא כלל לומר שחקיעת כף אין לו חמרה ללא עדיף
 תקיעת (ס) כף מנשבע באלהי ישראל דהריא דפי"ר נדרים (דף
 כ"ג) דאמר ר' (ג) יוסי אין נזקקין לאלהי ישראל ופי' הכ"מ
 אין נזקקין למי שנדר או נשבע באלהי ישראל להחיר נדרא אמר
 רב נחמן בלכתא נזקקין ומתה כ"ט דנזקקין להחיר נדרים כף
 וחז' בהשולח (דף ל"ו) וצצוכורות (דף מ"ו) גי' נדר
 ועובד אמאי לא מוקי לה צחקיעת כף אס תקיעת כף אין לו

החמרה ומדלא אשכחנן תקיעת כף מלדקוהו לנצוכרנלך אצל
 אשכחנן שהשציעו צפ"ט צפסיקתא פרישה דברי ירמיהו צשעה
 שצו נצוכרנלך להגלות אחרו בלות חטאיהו של יכניה נאמרו
 רמיוו של נצוכרנלך עליהם ענה ואלו רמיוו להם יש לכם מזמרו
 של יכניה ואמליכו עליכם וס"ה היה (ק) מתחיה כן יאשיבו
 איל זהו מזמרו של יכניה ענה נצוכרנלך וא"ל מה שמך א"ל
 ענתה יהא לדקוהו עשש (ר) לדקוהו הכי שמי מוסב לדקוהו
 שיעמדו ממני (ר) לדקוהו ולא היה יודע שצמיוו (ס) הק' מלדק
 עליו את הדיון על צית הנהדש שזקף צלח המליכו נצוכרנלך
 על ירושלים א"ל חשצו לי שלח חמרוו צו א"ל לדקוהו הרי
 אני נשבע (ח) נשמת' א"ל נצוכרנלך אני משביעך אלא בחורה
 שמתה מהר סיני מה עשה נצוכרנלך הציא סית והניח צין צרכיו
 של לדקוהו והשציעו שלח ימרוו צו ולא הספיק לצא נצוכרנלך
 אל ארצו עד שמדר צו עיי' (ח) שכתב צעקף שבע צשס רב שר
 שלום גאון שאמר צשס רב יהודאי גאון הנשבע צשערת הצדנות
 אין לו חמרה ופולמית (ג) דהכח אחר שהשציעו צפ"ט ואמר
 בנדרים צפי' ר' אליעזר (ד' ס"ה) דאשכחיה לדקוהו לנצוכרנלך
 דהוה (ג) ארנצא (ד) א"ל נצוכרנלך לדקוהו אישחצע לי
 דלא מגליה עלי דלא חסול מילתא אישחצע ליה לפוק הוה
 מלמטר

צכה צלון נפשו דכהן והא דקאמר דמעל היינו היכא דע"כ
 דכהן משחמש צו דומיא היא דירושלמי דענין חריוהן צמדא ידא
 פי' אפי' הכי נשא אוחס צידו אסת ולא רלה לשמש אוחס יא' צירו
 אסת וכשאמר לו (ג) רבא צר רב הונא וכי ירך שני קטועה היא
 על זה כעס רב הונא ואמר כל המשחמש צכהוה עעל ועל מה
 שצדון נפשו שיתע להם לא הקפיד' חדע דרב הונא גופי' הניח
 לרי' זעירא לשמש לפניו אך על צו כעס שרלה ע"כ לשמש צו:

סימן קיז על היורה ומחנת המחוקקות צחצוכות חאיתי
 את יוריי רבי' שמש ז"ל סבורה ואמר
 דמחנת ויורה שהיו תפילת חשמישן כשרים ויקבו ותיקומו כמו
 שפושין ואס"כ צישלו בהן איסור שטעמי' יכולין להגעילן ולהכשירן
 דכנולצו כף פולסו' גם מעשים בכל יום צרינק צנישואין (ד'
 יורה גדולה של גיים אפי' שפשויה עמיה חמיות מגעילין אוחה'
 וגם אין שום מחנת שאינה מתוכרת לשפתה צממרים וגם אונגיה
 ולירפין על שוליה ומכשירין אוחה וקלח אפי' מנגס שחמילת
 דצרו משמע שאינו רואה להכשיר להגעיל אלא א"כ היה תפילת
 חשמישו כשר ולכסוף מכשיר אפי' יורות של גיים' וצחצוכות
 רחיתי כחצו מחנת של (ס) נפושא הקטרה צשעה צרל וכן נמי
 אס הימה כולה צרל יגעילנה צרוחחין וכשרה דקיי"ל (פסקים
 דף ל'): כנולצו כף פולסו':

סימן קיח אשר שאלת על עסק אשה אסת שהיתה
 חולה וכשחקק עליה החמיה החמיה
 מילנת נקולה טלח וצחה להאריך ימים עם צעלה והסיו לה
 צניה מני לי אמונתך לידור צברמת ימין טלח חכנא' אצל
 אחר 'מותי וגם אני אדור לך כן טלח לישא אשה אחרת אסת
 מוחך ונדרה כן ומחצפתא ואס"כ נבטר צעלה והלך לעולמו
 והאשה מוהא כי יש לה קופלים:

חשובה נראה צפניו אפי' למה שכתב ר"י צשס ר"ח דחקיעת
 כף סמורה הצטועה וליח לה הכרה האמת איחמל'
 שריא (ו) ולא מיציעו אי צשעה תקיעת כף עדיין לא קיים
 פרו ורבו טלח אפי' צו וצח (ז) דנדרה שחקע לה כמו
 לית צי' מששא דאין נדרו חל עליו לנצוכר עשה דאורייתא
 דפרו ורבו טלח ממות אסתו יבטל ולא יקיים פריה ורציה עשה
 דאורייתא אלא אפי' קיים עשה דאורייתא שהיה לו צו וצח
 צשעה תקיעת כף אפי' לא חל נדרו עליה דלא אחי נדרא
 ועקר לעשה דתן צפי' הצא על ימתי (דף ס"ח): לא יבטל אסת
 מפריה ורציה אלא א"כ יש לו צנים מפריה ורציה יבטל
 מאשה לא יבטל מסייע ליי לרב נחמן דאמר אפי' שיש לו
 לאדם כמה צנים אסור לו לעמוד בלא אשכ' וצדאיכא דאמרי
 מסקינן אין לו צנים נושא אשה צח צנים יש לו צנים נושא אשה
 דלאו צח צנים והכי פסיק צפר"ט וחגי (ח) ריבצל אומר נשא
 אשה צילוחו ישא אשה צוקותו אין לו צנים צילוחו יהיו לו
 צנים לצוקותו ואמר רב מנחם הלכה כרי' יהושע הילכך לא
 סייב (ט) נדרה דחקיעת כף ועקר לעשה דרצון דגדולים הן
 מדצני חורה שהעובר על דצני חורה נוקה מי' והעובר על
 דצני סכמי' סייב מיתח' (ירוש' נכרי' ס"ק) וצפי' האש' רבה (ד' פיעט):

ה ג ה ו

- (ג) ז"ל אבא . (ד) ז"ל שואלין . (ה) ז"ל נחוטת . (ו) ז"ל להנשא . (ז) ז"ל דדרו . (ח) ז"ל ר' יהושע . (ט) ז"ל נדח . (י) ז"ל רב סמרא דרצון מחנין לעקור דצרמן כו' . (כ) ז"ל הזאה . (כג) ז"ל והואיל . (כד) ז"ל נבטיעית וטי' . (כה) ז"ל נבדכי שצויות פי' פי' חשמי' . (כו) ז"ל לדקוהו . (כז) ז"ל מקום . (כח) ז"ל חתא צכמי' וטי' הוא . (כט) ז"ל אפי' . (צ) ז"ל מחני' . (צא) ז"ל מחני' . (צב) ז"ל הקציה . (צג) ז"ל נשבעתי וטי' . (צד) ז"ל ומלאתי שכתב צערוך צערוך כו' . (צה) ז"ל וליחא . (צו) ז"ל חכיל . (צא) ז"ל חכיל . (צב) ז"ל חכיל . (צג) ז"ל חכיל . (צד) ז"ל חכיל . (צה) ז"ל חכיל . (צו) ז"ל חכיל . (צא) ז"ל חכיל . (צב) ז"ל חכיל . (צג) ז"ל חכיל . (צד) ז"ל חכיל . (צה) ז"ל חכיל . (צו) ז"ל חכיל .

מהרים בר ברוך

ח

הקהל מצייד צורק שר' סנגלל הנשיא מיינלי ירך ר' פסס הוא צן דודת אשתו ולא הקמידו על כך ועוד כי בואתה שעה נסתלק ר' סנגלל לזכות (ב) בקוטלי מצורק ואיכ כשר לעדות ר' ינסק לכל השאר ואפי' בלא סילוק מי שכשר לו עדות יזכה לו והקרוז יפסיד כי למה יפסיד הנכרי שכשר לו העדות כשזיל קרוז אשר שראוי לזכות בואתה העדות אלא הקרוז לא יזכה והשאר לא יפסידו ואפי' צמנזן דינא הכי כדמשמע פ"ק דמכות (ד' י') גבי (מ) (נ) חילמי ועוביה קרוזי דערבא הוו סבר רב פפא לתימר גבי לזה ומלוה (ג) ומטיק אי לית ליה ללוה לאו צתר ערבא חזיל משמע היכא דחין להס אשירות זה על זה העדות כשר וגבי יישוב חין שום אחריות זה על זה ולכך מי שכשר לו יזכה ואמר כל זה נמלא עמה עדות מרש שאין צו שום ספק שהעיד ר' יעקב צ' ינסק כ"ע. כפסקי דרשב"א שזכרם שמואל צ' ינסק מגין ע"ז :

סי' קבא פעם אחת ציטצו בקריה ונפל מעט חבז על דופני הקדירה מצחוץ והיה צמוך הקדירה ששים לנצל הסלז אם היה נופל צמוכה ולא רלה ר' להמיר הקדירה ולא מה שצמוכה כי שמת הסלז לא נחפסש צכל דופני הקדירה שיטרף כל הלחלוטות שצדופני הקדירה לנצלן צם' דשמת לא נחפסש אלא צביז אותו מקום שנפל סם וגלוחו מקום חין ס' כדי לנצל הסלז ונעשה חיסור כל הלחלוטות של אותה מקום כדלמי' (חולין ד' קס.) פתיכה עלמה נעשית נבילה ולריך שיחא ס' צמוך הקדירה לנצל אותו מקום וכיון שאין שם ס' הכל חסור ואם היה אמת שפי' הסלז מחפסש. צכל דופני הקדירה אז היה הכל מותר מחלף שיש צדופני הקדירה ס' לנצל האיפור אצל לרי' נראה (ס) שאין הפעפוע מחפסש צכל הכלי מדקאמר פי' דם מציאת (ד' לו:) צעא מיני' ציבל מקצ' כלי צעון מצוקה וסופה (ע) ככל הכלי או חין צעון ח"ל מתצבדא כצגד מה צגד חין צעון כיצום אלא מקום הדס אף כלי חינו צעון מריקה אלא מקום ציטול ח"ל מי דמי דם חינו מפעפישל מפעפי' ועוד תניא וכו' עד ציטל צמקל' כלי צעון מריקה ושטיפה צכל הכלי ופעמא מלי פי' פעמא מלי צעון שטיפה (פ) כלי דכתיב אצל לרי' נראה (ס) שאין הפעפוע מחפסש כלי וקל' מלי קבצי חלמודא פעמא וכו' לא אמר פעם טוב המום דביטול מפעפע. ונראה לרי' שהחלמוד חוזר צו ממה שאמר שהפעפוע מחפסש צכל דופני הקדירה מיהו כר' שיש לדמות שהחלמוד חינו סוזר צו והיפ' טעמא מלי פי' אפי' שהציטול מפעפע צכל הכלי לגמרי (ג) ולמה צעון כל הכלי מריקה ושטיפה ומשני אמר קרא וגזירת הכתוב היא ולא נפל אותו מעט סלז על דופני הקדירה כנגד האש כר' לרי' שמתוך שהאש שורפת ואינו מניחו לנלווע מאמר שאין שם אלא מעט אצל אם נפל שפע גדול חין לומר שהאש שורפת ומייבשו ואינו צנצל. ושלום ינסק צ' אצרכס כ"ע :

וששאלתם על סיפת סלז שנפלה על דופן הקדירה דומחת צמוך דבר זה ראייתו מלוקטת גדול צנרפת ולא נחמי לצי אז לשאלו טעם האופרין וטעם המתירין ושון ראייתו רמי ז"ל שאמר ופעמא נראה כיון דנפל אצרכי' ואסקרה הקדירה חמילה

מלפטר לדקיהו בגופי' ואימתל אשצופתי' והשתא אפי' אם חמלי לומר דההוא שנועה לא הוי בגי' אפי' ק"ו הוא דהשתא אשצופתי בלא ס"מ לא רלה לעצור בלא שאלה כ"ס אשצופתי בגי' שלא עבר בלא שאלה אלא ש"מ ששצופתי בגי' יש לה התרה ושאלה ולא כדברי הערוך. ויש לי ללמוד (ה) מדצריהם שכתב שלא רלה לעצור על השצופה כ"א שצאלה והיתר ואם עשה לו תקיעת כף ותקיעת כף חין לו היתר הכרע ע"כ עבר על תקיעת כף דפעירא ואיכ' מה הוכיח ש"מ שלא היה שם תקיעת כף ואשילו אם חמלי לומר שהיתה הכרע ע"כ יש לה היתר הלכך נראה צעיי' שהאשה הזאת חיה לריכה היתר (ו) והצטמת כף נראה צעיי' שיש לה שאלה והיתר מ"מ טוב צעיי' שיתירו לזאת האשה כי כן כתב (ז) ריב"ש ז"ל דלפילו לדברי ר"ת ז"ל אם יש מכשול רב או ספקון כרבה ע"י תקיעת כף שיש להמיר אף לדברי ר"ת והה' דלחיתין עלה יש לסו' למכשול רב ואפי' צ' דננות ישראל לנעוה חן ולא פסידו מ"מ הכי חמרו סכמים (גיטין דף מ"ט:) יותר משהאיש רונה לישא אשה רולה להשא' ויש לחוש על כבוד צנות ישראל הילכך לרווחא דמילתא יתירו לה' ועניכס חמיים והשלום ינסק צ' משה כ"ע :

סימן קי"ט

יש רזי' והשכר נראה צעיי' כף דלמך הכא מלככה צערב שנת מן הונסה ונמעלה (פספסי' דף י') היינו דוקא מלככה (פ) שאכר לקצווע עלמו צנכאכה כדי להשחכר בה מצי כנריך צעוק בלורכי שנת אצל מלככה צנעלמא שהיא לטעה ואינו קינע עלמו עניה הכיח דלזי שרית כדחתיא פ"ק דשנת (דף י"ז:) צ"ש אומרים חין סודין דיו וסננים אלא כדי שיטירו מצעוד יוס וצ"ה מתירין * אור זרוע * ומכ"ר אמר לנו כי הצטורים הכותצין לעמון דברים שצריכים לנימורם שהוא היתר גמור לפי שפתיצתם זו היא לימורם :

סימן ק"ך * אהם ידעתם כי יש צידס פסק דין מקהלינו שיש להם יישוב בקוטלי מצורק ואני

הקטן חתמתי עמהם ואף כי (ט) אחת לריך לסחתי חתימתי קודם ובפ"י יוסבין (דף ע' :) אחרי' אם קודם נעשה חתימתי שומעין לו והמעורר לומר חין נסמוך על עדות ה"ר עוזב כיון דלרי' ישראל גיסו חינו כשר הדר בקוטלי מצורק הלא כשהעיד לא היה גיסו ועוד כתב ה"ר אצינדור דלפילו הכי כשר ואין משיצין את הארי לאמר מיתה ולדצריו הסכים ה"ר משה צ' יהודה ומי ירים ראש בין שני הרים גדולים ועוד חני הקטן דקדתי לפני רצותי מקודם כי חין צייטוב לא קנין צית ולא קנין שדה ואינו דומה לדין עמון אלא חתרות חיסור יש צו ולכך הקילו להאמין עד מפי עד וכן יש להאמין לאמר ויש להצין מכתה עניוין שאין דומה לדין עמון סגס הצנות יורשת צו וצני האשה דלשה ראשונה חין להס ייסוצ אמר אציהס (י) שיש לו מחלטה שניה (כ) והכניס סולקין צישובין זה כנגד זה כמו צשאר עמון אלא כיון שהותר האיפור מותר ולכך חין להמיר כל כך צנובעים ומשעים צכל יוס צמעידים צעלי ביישוב וכשהעיד ר' ינסק צ' שנתאי ידעו

הגהות

(ה) ז"ל מדצריו * (ו) ז"ל ותקיעת * (ז) ריב"ש * הוא ר"ת ר' ינסק צ' שמואל * שהוא כתב כן והובאה תשובתו זאת צמדרכי שנועות פ"ג ס' תשי"ז * (ס) ז"ל קצווע * (פ) ז"ל עמה הוא נלרך לחתני כו' * (י) חולי ז"ל עם הצניס * (כ) חולי ז"ל חין הצניס * (ל) צכ"י בקולו מצורק * (מ) ככ"י חליעזו וסי' * (נ) ז"ל כסיקי יניבו' * (ס) ומוזכר ענין זה צדמו בהגמ"י פ"ק מהלכות מאכלות חקורות ס' ג' * (ע) ז"ל ככל * (פ) ז"ל צכל הכלי * (צ) ז"ל למה :

מהר"ם בר ברוך

נתל לאתחל לגמרי דאפי' אם האשם אינה מוחס הצטל בעלמו יכול לצטל המקס (ו) דגב' שדות המקס צטל לגמרי לאתחל כמו שפירש"י ור"ם ור"ח ור"י כדאמר פי' אלמנה (יבמות ר' ס"ו:) דמכנסת שום לצטל ורלה צטל למכור לא ימכור מכרו שניסה לפרכסה זה (ז) היה מעשה לפני רשבי' ואמר הצטל מוליא עיד הכקוסות אכל בשאר קרקעות (ח) המקס קיים עד זמן שימות הצטל או יגרשנה שאז תגנה האשם מכן מאיר בר' ברוך שיסה:

ס"י קבה על כרות שמדליקין צנים הכנסת צוי"ט שחרית יש שרלו לאקור שהרי שרגא צמיטתא מאי מהני והוי כמו נד (ס) של צטלה נר' צעניי על שאתה קורא חגר על המדליקין שפריית יו"ט חמה על עתדך היאך מדליקין אפי' יו"ט שאל להיות בע"ט שמדליקין מצטוד יוס ולאחר התפלה הולכים להיכרז לבתיכם מצטוד (י) יוס נמלא לדברים שמדליקין נר (כ) של צטלה שאין בהן לורך לגבות ועוד הכחזי (צילה) נר (כ) לנס ולא גבות אלא ע"כ קרינא ציה (ל) ולא דמי נר (ט) של צטלה דלינו כרות עשוין לכבוד שמים לטפוי שמחת יו"ט דברזי אורה איכא שמתה טפי ונר (כ) של צטלה מיקרי כגון שמדליקין נר צמקוס אחר שאין סבור שיהא לו לורך להשתמש בו אלא על הספק שהיה ודאי מיקרי נר (ס) של צטלה שעל מינס הדליקו ולא היה לו להקדים ולהדליקו על הספק דאפשר לו להמתין עד שילטוך לו ולא יעלה על לב איש לקרות אלו כרות (ע) של צטלה כדי דשצגא צטיירא לא מהני כולי האי ע"מ קמח ודאי מהני דאי לא חמא הכי היכי שרי אפי' צילה כדלוק צוי"ט כמה כרות כיון דאפשר להשתמש לאורו של נר אחר אם כן הוה לכו כל הכך כרות (פ) של צטלה (ג) לכך מאותה שרדך לאורה מאיר בר' ברוך שיסי:

ס"י קב"ו על שכתב ר"ם דמוחר לאמנוי אנטלר ורתייתו (כ) מפ' כהן גדול דאמר החס כהן גדול אין דן ואין דנין חומו ופריך וליעני אנטלר ויש מהכדזין דבר דשאני החס דמשום כבודו של כהן גדול דוקא דלא ליחזיל וליזיל קמי דייני דווערי עיני' איכא צבעלא לא מיהו צהא כל אפי' שון דודאי לא צביקין ליכס נימנוי אנטלר צמקוס איסור שהיא חוצעתו לקיים מלות עשה או סלוח או יבס וקורא אני על המתמנה להיות אנטלר כשביל יבס אשר לא עוב עשה צעמי כי הוא צא לעעון ברמאות וענגן היבסה (ט) ולשויה מלות עשה השתח (כתובות פ"ו:) מנין חומו עד שחלל נפשו אנטלר משויקן ליה:

ס"י קבו' ששאלת' אם אנטלר יכול לעעון כל מה שיכול לעעון ולהעדים אפי' דבר שידוע צטוד שאינו סלילה לו מעשות כן ולהיות מוטא ולא לו ואפי' צטל עלמו אינו ראוי לשקר דשארית ישראל לא ידברו כז' וגוי' וגרסינן צפי צעונה העדות (ד' לא) מניין לגושה צצטיר

חמילה וליכא ס' לצטל הקדירה צדקדי' עלמה משערינן וצזס חמור דופן הקדירה מתוכה ושלום מאיר בר' ברוך זלה"ס: קבב (ק) על ראוון שמכר הסום לשמעון ושוב נמלאו בו מומין ציד שמעון והוא סוען שברשות ראוון נולדו בו המומין והלה אומר לא כי אלא צרשתך נולדו לו מומין נר' צעניי כיון שאין הדבר ידוע צעדות צרוכה שהיה בו מוס זה מעיקרא צרשות ראוון אכן נמלאו צרשות שמעון עמה ונולד הספק צרשותו שמה צרשות שמעון נולדו כדמסקינן צפ' המדיר (ד' עו:;) כל הכולר פסק צרשותו עליו להביא ראיה ואפי' לא יהיב שמעון אכתי דמי הסום לראוון מקינן מיני' ויהיבין ליי אמנס דראוון לריך ליטבע שלא ידע צמוס וזא (י) הרגישו צמוס זה מעולם כיון דראוון היה לו לידע צמוס זה מחמילה יש לו לשבע שאינו יודע שאפי' היה מצומק כז' צמוון לא פטרינן ליי משנבעתא כשהוא סוען אינו יודע אם הייתי מייד כך מנס מעולם כ"ש דלא מני לאפוקי ממונא מצומקי' ומספיקא צלא שצובה ואין לדסות דשאני החס דכשגדו טוען צדי ליי דמנה צידך מ"מ טובא אשכפתא צכ"ג דיכא דהא' יש לו לידע ושכנגדו אין לו לידע לא יטול צלא שצובה כגון (צ"ק ד' קיד:) המכיר כליו וספריו ציד אחר וכוי' ישבע הלזה כמה הוליא וישול (כתובות ד' עט:;) המוליא הולאות על ניכסי אשמו (ט) וסווגיי על פקסו (ח) ירא להיעווי לשמעון לומר צרשותך נולד מינו דאי צעי אחר פרעתיך שפרי אין פענתו ודאי לומר צרשותך נולד א"כ הרי ידע וגחסיים וצניר וקיבל הלכך מ"מ לא מהימן ואם ראוון אינו רולה ליטבע שלא ידע צמוס זה מחמילה אז שמעון פטור דמשיכה צטעות הוה דכיון דמוס שצמחר הוא זה דליכא למימר ראיה וכתפיים הדרי צניי ואפי' אם כז' קיבל ראוון המעות ולעיניך כסח הסום נראה דיש לו לשמעון לשלם לראוון כל מה שכתס שמתח מלאכה שצכע עליו משפע טולדו צו כדאמר צבגול קמח (ד' לו') ועי"ס גזלנותא לא אצידיא למיגר דליו נוטל אלא פסת צעלמא פסתא מיהא שקיל ושלום מאיר בר' ברוך שיסי:

ס"י קבב' (ח) על הקופס שמוצטר לכחצו ספר שלם אם יכול לחזור בו האמר רב (צ"מ ד' ע"ז:) הלכה כר' דוסא דאמר קבנן אינו יכול לחזור בו צפי הכוכר את האוונקין (צ) היינו קבנן היכא דהשכירו לכחצו ספר שלם ולא השכירו לשנה אי נפלי שנה אמנס אני שמעתי דקופס אפי' פועל הוא שהשכירו לזמן (ג) מרובה העפיק אינו יכול לחזור בו (ד) הוה ליה כדבר האבד שהרבה מזיק לספר שהוא משתי כתיבות ואמר החס דצדכר האבד היכא דלא אינס אפילו פועל ידו על המתחמה מאיר בר' ברוך שיסי:

ס"י קבד' (ה) על ראוון שיש לו קרקע ומכרה אם אשמו יכולה למחות כראה צעניי אם אותו קרקע יחד לה צכחצמה או הכניסחו לנדריתא לו המקס

ה ג ה ו
 (ק) ארוכז ס"י חצ"ע צצטרין ונכרדי כתובות פ"ז ס"י רי' צצטרין שצובה מייעווי לבי קינן ס"י ז' צצטרין (ר) ל"ל הרגיש (ט) עיי' שצעות מ"ה לא שיאמר כוי' וצטרדי הרגשויים שס' (ח) ל"ל וליכא (א) קלרות ס"י רמ"ז (ג) ל"ל ויינו (ג) כיה רכבי ופי"ס הוא (ד) ל"ל דהוה (ה) קלרות ס"י ר"ן צצדכי פי"ג דצ"ב ס"י תקמ"ה (ו) צצכ"ג צכ"ג ופי"ס (ז) צכ"י זה המעשה היה לפני כוי' (ס) צכ"י היקא ופי"ס הוא (ט) צכ"י שלא צטלה ופי"ס הוא (י) ליחא צכ"י ופי"ס הוא (כ) צכ"י שגא צטלה ופי"ס הוא (ל) ל"ל לנס (מ) צכ"י שלא צטלה ופי"ס הוא (נ) צכ"י ככ"ל (ס) צכ"י ככ"ל (ע) צכ"י ככ"ל (פ) קלרות ס"י רמ"ז מרדכי צ"מ פי"ג ס"י רע"ו (ד' ל"ל ח"ל (ט) צכ"י ככ"ל כוי' (ט) ל"ל ולשהוי (ח) קלרות שס' מרדכי ס"י רע"ז:

מהרים בר ברוך

ט

שיש לו טיפול (ס) משמע לכלל גולגולת משערין ד' זח אפי' בימיים :

סי' קלא - מלמד ומשרת וקופר הכנינו רצויה לפסוד עד ד' זקוקים ואין לומר יציבא בארעא וגיורא בשמי שמיא דכל אדם הקצוב צמיר ויכר גורם עין לעם אך אדם הכיכר צנכרי אכני דהוא נכרי ואין מרבה עין (ע) לפסודו עב' זקוקים ואכני מה שמזיק להם צהלוה לסיינו ציורת מצ' זקוקים מיהו עני שיש לו יותר מזוקק ומלמד ומשרת וקופר יותר מצ' זקוקים וצנכרי שיש לו עודף על ממנו דגן עושע לריך ליתן עם מן הכל הואיל ואחא לכלל סינא כחשן פ' ראשית הגז (ד' קלה) דפסות מה' לאן פסוד מראשית הגז ואם יש לו ה' לאן סייד על כוון וכן פ' בית כור (ד' קג) : מן כשהוא משזיר לכל המותרות (פ) וכן פסות משמות הוא מסיילת ובשמות משזיר כל חוגיא (צ"ח ד' כ') :

סי' קלב - ואדם שהקיף מן הגוי או סייד עבור צדד ומצוואה זה הכלל אם יש לו זמן קצוב לא לריך אלא שגא קצר אם גאח שאילת המס קודם הזמן לריך לחת הואיל ומרויט כבסך ויכול לפסוד עד הזמן כל הפסידו אך הקפה (ג) צכל זמן או הגיע הזמן הואיל וכל שעתא צעמוד ופסד קאי פסוד שאפי' שאריות עכשיו מ"ע הואיל ואם יבגשו לריך לפסודו צכל הפסד שיכול למלא שילא שגרו צהפסדו :

סי' קלג - ועל סוב שחייאש ממנו ונהנה צלוס או צפסות ממנו נכון שהקהל לא יקסידו על כך אמנם אם לדקה והקדש דין אסד להם כאשר נהנו להלוט מעות של דקה צרינית קלינה וא"כ הואיל ורציע לריך לחת לדקה הא מן צמאי מעילה (ד' י"א) : לריך המעילה אפי' לזמן מרובה ויהי דנחמק ר"י צמונדא לתיטרו לעניים (צ"ק דף ל"ו) : ושם צמאי ד"ה יד' : תיפק ליי מטעם צמאי ז' לדקה מ"ע מודה ר"י דאם אדם אומר סוב לכשיבא לידי אהבו לנדקה דהוי לדקה ללא גרע משרה לכשאקטנה תקדוש (י) ואין לסלק בין סוב גמור לה' דהא אמר צעדי פססי (ד' ק"ג) כל אשראי ספק אחי מיהו אם הקהל רוצים למחול יכולים עד שיבא דבר גדול לידו דעד שלא בא ליד הגבאי מותר לשנותה לכל מה שירדו :

סי' קלד - ויהודי שגא לדור אחר שאילת המס נראה דפסוד דהא לא עשה לכן עין לא צגוסו ולא צנומונו הואיל ולא הלוט קודם המס * מיהו אם שבר בית קודם שאילת המס סייד דקיי"ל צפ' הזהב (ד' נו) : שכירות דיומא מכירה היא וקיי"ל (ט) לכבות ולקבורה (כ"ב ד' ז' : ומי' :) ואם קנה שם בית לדידה הרי הוא כאנשי העיר מיד :

סי' קלה - וכל סוב שאין אדם עשויאש ממנו לריך לחת ממנו מם ונדקה ולכשלא ירנה לחת ממנו רצ"י

צחצירו ענה (ח) וטופן שלא יאמר אכפרנו צצ"ד ואודה לו סוף לצ"ד שלא אחסייב צנוטה מ"ל מדבר סקר מרסק וטובא איכא החם כהאי גונא ולא דמי לאפסודופוס דחמי דההוא ודאי יש לו למעון כל מה שהוא יכול כי אין לשם שום (ג) כישור ואלו ה' אטוהן קיים' דלגא הוה טעין הכי חצל סכא לא :

סי' קכח - (ג) וששאלתם האומר כחבו לי מאיזה (ד) טעם דנחוני ואני רוצה לילך לצ"ד הגדול ולסחור את הדין אם גוצין סיננו כמון כך עד שיצטר הדין אם לאו * כ"ל דודאי אין ממתינין לו * וראיי' מפ' שוקת הצמים (ד' מא) * רב כהנא שקיל צידקא צארעיה אול אהרר גודא צארעא דצנכרי' אחא לקמיי' דרב יהודה אול אייתי חרי סברי (ה) צ' (ו) חוגמא עייל (ז) א"ל זיל שליס ליה חרי מנו חתא מ"ל כמאן כרי' שמעון צן אלעזר והא אייתי איגרחא ממעברא דליה הלכתא כרי' שמעון צן אלעזר אלא כרנן דלמרי נחלקו עדותא מ"ל לבי חייטי מ"ע אהדר ליה מיד אלמא דאין ממתינין * ושלוס מאיר צרי צרוך זל"ס :

סי' קכט - בונה וקותר דוקא קותר על מנה לצנות אכל סותר לקלקל פסוד ויש קותר צכלי שמוחר דחתיא צפי' סביות (ד' קמו) * שוצר אדם את הסביות לאכול סימנה גרונות ואמנה שמואל צפי' המציא (ד' לא) : פוחמא סצנקקע עמיר (ח) ומפקיע וסוחר וכי' (כ) מיכן סורה ה'ר' אפיצור שאם נאבדה המפתח של המציב הואיל ולריך לפוחסו ללורך הסבת ישצנכה לחמיליה ואין דבדר חשש איסור אכל רבי' שמעון כחצ וז"ל (י) מהיאה רצכל מערבין יש ללמוד דוקא קשור צצכל מתיר ומפקיע וסוחר אכל פוחמא של עץ ושל מחכות אסור לשצר ולהפקיע מדקפריך ליי החם (עירובין ד' לר) : בני כחן עירובו צמנדל אמאי הוא צמקס אסד ועירובו צמקס אסר דפטא ליי שאין יכול להפקיע הפוחמא וליטול העירוב ואפי' דחסם מנדל צכל הפלמוד (כ) הוא כמו (צבת ד' קו' וע"ש) * הגר צבי צבית ופסוד למנדל וכמו היא דחמילת כל הכלים (ד' קכב) : * מלאחי :

סי' קל - על מה שחתיים צנקני הריקן שאפי' פדש אין זו אמנם לא אסור ממנוחכ רצויה וקליני יושבי האלוירשטט דעו כי לפי הענין אפי' מי שיש לו חני רציע לרוך סייד לחת מם דהא חנן (פאה פ"ם מ"ם) * מי שיש לו מאחים זח לא יטול לקט סכסה ופיליה וכי' ומסתמא מם (ג) שפסודו הקהל כיוולא צוה הדבר ידוע אם השבר היה יודע שלא היו העניים נוחים היה מגרס * מיהו לפני רצויה ראיית פסמות זקוק פוטרים ממס מדין חקה ושמה העטס דציעינו המשא ומתן עושע צזוקק כמו צימייס (ח) צדי זח דלע"פ שרמיקין זה מזה דהא קצ"פ פרושות צדיקר מ"ע בכל לפי השעה והא קמן יש צני אדם שיש להם זקוק ועוד (ג) מקצלי דקה וכ"ש אדם

ה ג ה ו ת

(ח) ז"ל וטוענו מאחים * (צ) ז"ל צירור * (ג) ארוכות סי' תקכ"ג * קצרות סי' כ"ם * (ד) ליתא צכיי וסי'ס הוא * (כ) ז"ל א"ר אהר * (ו) צככיי אולף * (ז) ז"ל כוי * (ח) ז"ל אכל לא מסקיע ולא סוחר * ויותר נראה שז"ל פוחמות שצכלים * (ט) ועיי' צאורך צהגמ' פ"מ"ח מהלכות שבת סי' א' * (י) עיי' חומ' שבת קמ"ו * ד"ה מתיר * (כ) ז"ל של כלי הוא * וכ"ה צמוס' שבת שם * (ג) ז"ל ספורעים * (מ) ז"ל צדי * (נ) ז"ל ומקצלין * (ס) משמע כוי ליי פירוש * (ע) ז"ל ע"כ הכנינו לפסודו עד צ' זקוי * (ס) ז"ל הוא משזיר * (צ) ז"ל למרוע * (ק) ליי כוונתו * (ר) עיי' כחצות דף כ"ם * (ש) ז"ל לכסות ו' לקבורה קיי' (ביטל)

מַהֲרִים רַב־רֵיךְ

כפסעו דה"פ יוליא ויתן כתובה ולהכי לריך טעם דלא קים ליה דודאי להוליא לריך טעם דלא קים ליה כהוליא דנדריס היכי דקיס ליה מהימנת משום סוקה דלא מחלפס עיבו לחת כחובה חי הוב קיס ליה לא הוי מהימנת דהוי צרי וצרי ולקי מונגא אחוזה' אכל היכא דלא קיס ליה מהימנת דהוי צרי וצרי ושאל ואע"ג דקיי"ל כרי' דאין ורב גמון (צ"ק ד' קיח) דצרי ושאל פטור אפי' לרב יהודה דשאל שאל ה"ק לו לידע פטור כדמוכס פ' סור שנגט ד' והי' (נ"ל) את הפרה . ד' מ"ו ע"ש צה"י) מ"מ כחובה דהויא מעשה צ"ד (ח) ואפי' למ"ד (יצמות לח') שטר העומד בגבות כגזרי דמי מודה בלדון כוס צברי ושאל וכו'אל לה דצרי פ' האשה ביצמות (ד' קיז). מחירו לינשא לנחניס לה כחובתה אמרנא תנו רבנן בחובתי אפי' לינשא אין מחירין לה וא"ת א"כ לוקי הויא דנדריס כדפרין על רב המנוגא ממשנה (ט) השמים ציני לבייך' לינשא דמתני' איירי דחצנה כחובתה ולהכי לא מהימנת י"ל הו"ל וכו"ל ג' נשים אהדדי משום דוגיא דרומרת ומאה חגי לך דמשמע דאיירי אפי' בשלש ישראל: וברלון דלוחא אין לה כחובה ואפי' למשנה אחרונה נאמנת מ"מ אין נראה דע"כ מ"יירי טעמא חגי לך דצפת כהן ובאונס דאי בשלש ישראל וברלון א"כ למשנה ראשונה היכי יש לה כחובה (י) והיכי מוקי תלמודא הסם מ"מ מדלא חי'דכר כחובה הסם משמע דלא חצנה כחובה וברישא רבותא וצפישא רבותא דלמשה: ראשונה אע"ג דלא חצנה כחובה יצדיקן לה ולמשה: אחרונה אף לינשא אין מחירין אותה ועוד יש לחלק לפי הפסע דהויא דנדריס מ"יירי דרובה ללאת ואיכא נמימר דעיניה נתנה בחסר להכי חי' (כ) הוי קיס ליה לא מהימנת והתם מ"יירי ביצמות דהוי רולא להיות עמו דליכא למימר עיניה נתנה בחסר להכי מהימנת אע"ג דלא קיס (ל) הו"ל וקיס לה ותדע דהכי הוא דפי' המדיר (ד' ע"ז): על הכו' דנפי' אשה ושהי' עמה י' שני' מוקי חי' הוב צה"י' לא שצדיקן לה מ"מ עיקר טעמא הוב דחובה' מדקאמר מאי טעמא משמע דעמא יחי' למילתא וצדון זה כיון דמורה לה מאי ניחוס לה הכי אינא זונעת כחובתה ולעיניה בחסר ליכא למישא דהא קמורה והיב' נראה לכוסו ואע"ג דלא מני ליה צה"י אותן שכושין להוליא הו"ל וטעמא: כצד וצאה מתמח טענה (ח) אפי' חי' אמרה הויא צה"י' לא שצדיק' לה דלא"כ יקשה לך (ז) אח"כ הויא דנאשה מתמח טענה דפי' הוצא על יצמותו (ד' סה): דאמר כי האי ודאי פסין וע"כ צשוטי דאי דנדריס לא יוסר עבד א"כ ליחגי צדיקי מתני' אלא כרפ"י . ועל אמרה מאי' עלי (ס) פירש"י לא כ"יפסין לה לשהות מחתיו אלא כופין אותו לנרש ואפי' (ע) לגבי"ת דלא כ"יפסין (פ) ליה פי' להסהותה עד שחכלה כחובתה פן חספייס אלא אם רולא ונרש מיד משמע הא אם רולא לנרש אין כופין אותו היינו משום דאמרה מאי' עלי ואיכא למימר עיניה נתנה בחסר (י) (כופין ואפי' במא"ס עלי' אכל כאן דל"ל עיני' נתנה בחסר כופין ואפי' במא"ס עלי' הוי צדירות האחרונים פסקו בגאונים צשוטי ישיטת שלא חלצה צנות ישראל לחרות רע כ"יפסין ליה לאחזר לנרש וכל מה שחפסה משלו מחדרה וכל מה דאיכא מרידה מומי' יד"ה צעין ואפי' נכפי מלוג שקלה וכל מה שצלה מנכפי מלוג מפסדה ומנכפי לאן ברזל משלם דצחאריותי' ניכסו וכ"ש עתה צמינו שאין אדם נושא שמי נשים

(ח) רצוי לנדקס (א) לכסיפדע אך הולאות שמוילא עליו והשחלים לוקח לחון לפטים ואותם הכגונים נערים וזקנים דשנים רעניים כנפשי הנעיר חיים פלמיאל חולעת : סי' קלו . יודיענו מוכ"ר חיים פלמיאל על אשה שטוענת על צעלה שאין לו גבורת ואשים ובס הוא הודע שלא היה עמה אלא לילה הראשון ועמה היא צאה מחמת טענה והוא נכצע צפני עדים שרולה לצרות ממנה והיא הניחה לתוספו צלי רשות הקהל עד שיעשה (ג) והוא מזומן היה למשפט : חצונה . כרי' צעני' שאפי' אם היה כופר מ"מ היא מהימנת מדרב המנוגא דאמר (נדריס ד' לא') האשה שאמרה לצעלה גירשתי נאמנת דאין אשה מעיזה פניה צפני צעלה אלאה צמדי דקיס ליה לבעול מהמונא צפניו דחי' לאו הכי לא הוות מחלפה כולי' האי וצפי' צחלה דנדריס (ס) דפרין עומתה אחרונה דהשמים ציני לבייך' עשנין נהי דצציה ידע צורה כחץ מי ידע משום הכי משקלה משמע האי טענה לא מני צעיל הו"ל וידע מהימני' משום דלא משלטי' והלכתא כרז המנוגא דמתשמע ביצמות (ד' קטז') וצחמות (ד' כז') וצקוטה (נ"ל בניטין ד' סד') (ג) ונדריס . מ"מ חספסה (ד) ל"י היכא שיש קול על האדם שאינו יכול לצוקו חי' מהימנת אשה דפי' האשה (כחבות ד' כז') אחרונה"מ היכא דליכא עדים אכל היכא דליכא עדים מעיזה ומעיוה דהא שטר עדין מעדים דסמלה סצירו צעדים אין לריך לפורעו צעדים וצשטר לריך לפורעו צעדים (צחמות מא' : וע"ש צה"י) וצוקה הוי צקוטה שטר ואפי' גבי צד צר שטרס (צ"ב ד' ג') אחר לקוטה היא צידי לא מניח אמרת דהא נפוק עליה קבל דלרעה דיתמי היא אלאה דקול מצטל שוקה ואיכ' אם צמקוס עדים דמסייעי מעיזה כ"ש צמקוס קול מעייעה דמעיזה (ה) שמא קול גרוע מעדס דהא צפנובחה דרש"ציג אמרי' (סס ד' לז') נפק עליה קלא דצן גרועה וצן חלוטה הוא ואסתמייה ואחא מד סהלא ואחר דלאו צן גרועה ופלוזה הוא ואסקיני' אלאה אפי' עד אחד מצטל קול כל שכן עדים וצה"י' דרצה צר שטרס ה"פ לקוטה היא צידי לא מניח אמרת דהא נפק עלי' קלא וקול הכי הוא כמתאה דהא טעמא דמתאה שלא צפניו הוי (ו) מטעם דצנרזא סנרזא ח"ת ל"י (סס ד' כט') מ"מ סנרזא הוא דקול קול דעדים המעידים פלוני חייב לפצרו מנה חייב ואם ילא קול אצרו חייב וכהנה דנות אך לגבי טענה דמסייע לה מידי יש (ז) לה דלדקא חי' תלמודא קיט דוקא עדים או משום דאיירי צעדים נקט עדים ואין להקשות מפי' הוצא על יצמותו (ד' סה): דמשמע דליחא לנדב המנוגא דאמר הוא חמר מינה והיא אמרה מיני' יוליא ויתן כתובה איבי קיס לה צורה כחץ משמע משום דלא קיס ליה מהימנת חי' הוב קיס ליה לא מהימנת ולרב המנוגא לפי שיטה נדריס הוי איכא דלשיטת השאילחות ולשיטת ריב"ס לא קשה דאיכסו מוקמי' הויא דיצמות למד צשה עמה י' שנים ולמר צבאה מתמח טענה ונדריסו לריך לפרש דלרבותא נקט וה"פ אע"ג דאיכו לא קיס ליה הו"ל והיא קיס לה עימנת כיון דצאה מתמח טענה או ששה עמה י' שנים ועוד יש לפרש

ה ג ה ו ת

(ח) חולי' הוא חיבת רביעי עיי' סי' קל"ג . (א) חולי' מ"ל מיר יתן . (ב) ל"ל לה דין . (ג) עיי' חוסי' יצמות קט"ז . ד"ה ובהימנה . (ד) ל"ל ל"י . (ה) ל"ל או . (ו) ל"ל מתאה הוא . (ז) כ"ה צה"י וס"ס הוא . (ח) ל"ל שאני . (ט) ל"ל אחרונה . (י) ל"ל וכהי' . (כ) ל"ל לא . (כ"א) ל"ל ל"י . (כ"ב) ל"ל ל"י . (כ"ג) ל"ל לא דמיימתי . (כ"ד) ל"ל לא דמיימתי . (כ"ה) ל"ל ל"י . (כ"ו) ל"ל ל"י . (כ"ז) ל"ל ל"י . (כ"ח) ל"ל ל"י . (כ"ט) ל"ל ל"י . (ל) ל"ל ל"י . (מ) ל"ל וכל דלא מני ליה הסם דהתם אפי' כ"ו . (נ) ל"ל לא דמיימתי . (ס) עיי' כחצונה ח"י ק"ג צה"י ד"ה אכל . (ע) ל"ל לפירש"י (פ) ל"ל לה לשהות מחתיו (צ) ס"ס הוא וסיכא דשורה דלקמן נקטי:

מהר"ם בר ברוך

י

בניין אחר לא ואע"פ שכתבם ששבע לנרות ולישא אשה אחרת שזנעוהו אינה (ה) דשבע לבטל את המילה הואיל ואינו על ידי כולל או דלמא ספלא עלויה מיהו מלקין אותו על דמפק שם שמים לבטלה לדלמא האומר שזנעה שלא אוכל מלה בערב פסם מלקין אותו ואוכל ועוב הדבר לפייסה שיקבל חרם למזור אחר רפואות עד הזמן שלא יצדק ואם עד אותו זמן לא ימלא רפואה שהיא חסיה נאמנת ויגרסנה דהכי איתא צירושלמי (שליה גדרים) השמים ציני לצינך כמה דשמית דתיקא מארעא כך דתיקא ההיא איתחא מצעלה והיא דליתו זה בתלמודינו למתקנא או שמא כך הפי' דתיקא היא איתחא מצעלה מהנחת יורה כחץ ואמר יעשו דרך צקשה יעשו סעודה ויפייסו ובענין אחר אינו מסכים לכפות על גב כזה וכל היירא את הכי שיקד ידו מן הגס ולא יהא לו עסק עמו אך יעשו דרך צקשה ויפייסו האשם ונערץ בקדושה וימילבם מורשה כחות המלוכה נפש חיים לפליאל מועת :

פי' קלו' על אחר שגשג את אשתו ולא נפרע נדונייתו ולא דבר צעזע הנישואין אם צקין גנור היו התנאים יש כח בשטר להגליחו בדיינים (ו) ודרב גידל לא אייבי אלא באמירה וצקין ובענין עמדו וקידשו מתוך אונס דברים (ז) כדפיסצנים ודברי הירושלמי (ריש פ' אע"פ ופ' י"ג הל' ג' ז') דקאמר ובלצר נשואין הראשונים מוקמינן לה בצני הצני כי הם דמיימי (צ"ג ד' קמד') המשיח לבנו צצית קנאו אבל צצמו צבל נישואין (ח) קני באמירה וצלותה מדינה יכול להגליח את אשתו לגוה היפה וניש בו ישראל ועל חילוק אריות לנשואין (ט) צמדיות ירועות כמו מנרים צבל שנער ועלים (י) וינחיתו שצריך ישראל כקני שלם אריות לנישואין שלא תישבב כל ארץ ישראל אחת ודוקא שהוא ממדינת האשה אבל כן גליל שגשג אשה מיהודה כופין אותה לנאח אחריו שעל מנת כן גשגה וכן כחצו (כ) צצרייתא וצתומפסא (פ' י"ג דצצצות) וצירושלמי (שלהו כחצות) יש להפך' וצפי' הישר האריך ר"ת צזה' ודיני כפייה ציד הצעל לנרסה צלא כחצוה אם לא תחנה ללכת אחריו ואם לא ירנה לנרסה יך אחריה צנאקומה וצלותה מדינה לגוה יפה וצעיר שרצה ישראל יכול להכריעה' יסאל צרי יוסף :

פי' קלח' שאלת על עור שצדו לכסות בו הספר אם יכול לשנחו למקן צו מנעלים קי"ל כצבא דאמר פ' נגמר הדין (ד' ז') הזמנה לאו מילתא היא (סס מס') והאי סודרא דאזמני' למינר חפילי שרי למינר צו פשיטי אלא אי"כ אזמני' ור' צ"י חפילי ואפי' רשב"ג דאמר (סס ועיי"ש) גצי עור חפילין דהזמנה (כ) לאו מילתא היא כצבא (מ) ושאיני עור חפילין דלית צו קדושה צניפיישו ש"ן

יש לירא פן יבאו שיהיה לעבירה דכייפינן מ"מ יש לפקפק הואיל ואומר שבעל בליהה הראשון והוא לא הכחישו אי"כ מוכיח דנשנית חולצו ואולי תהיה לו רפואה כאשר רצינו רצות פעמים שיש שיהיה כמה שנים ושבו מתרפאים אף זה מנחמה חולי או עינה בדרך כמו וישזיר אחר רפואות דאין לומר מרסליגי החס (פ) אציל ואציקה נפש' דאי' למי' (צמ"סיה) דלא מני היינו דוקא ששה עמה' ש' שנים וצאפי' אפי' לשאר פי' הרי רבא אמר החס דודאי נושא כמה (ר) נשים והוא דמני לאפוקיהו ואפי' למאן דפליג היינו שלא לישא אשה על אשתו אבל בשאר רפואות (ט) (ואפי' או צעיל ויורה כחץ שוי') מ"מ יכול להיות דדוקא שמתחלתו ועד סופו היה כן אבל זה שהיה לו נצורת אשום ונשנית חולדתו מוכח מדבר שיהיה לו רפואה ואע"ג דכל כפייה צשוטי כדאי' צפי' המדיר (ד' עז') אינו מסכים לכוף דלולי יהא גט המעשה שלא כדון ומלחמי מחר אשת איש ולא כיון דיש למקן צין נשנית חולדתו מדוע דומק בצדדים לאוקמי השמים ציני לצינך צירור כחץ לימא דמיימי דענהה דנשנית חולדתו דליכא למינר אי"כ אפי' למנשה ראשונה לא היחה נאמנת ועיר דלישגא משמע דלינה נאמנת כלל ואי צנישנית חולדתו נאמנת לכל הפחות להצריכו למזור אחר רפואות ויש לירא פן מסר מודעה ואע"ג דיפסוהו לבטל אין זה (ח) כדאי' בערכין (ד' כה') והאי מאן דמסר מודעה אגישא הוי מודע' יפריך פשיטא לא לריכא דעשאוהו וארלי מכו דתימא צעלה מודעה קמ"ל ואע"ג דתיבא (צ"ג ד' מח') וכן צניטין כופין אותו (א) עד שיאמר רובה אזי איכא למינר דמיימי צלותן סופין להגליח כדמסיק פ' סזקה הצחים קצנר מלוה לשמוע צצני חכמים וכן צירושלמי (ביטין פ"ע הל' ט') גויס שעשו כמעשה ישראל כשר צאמר אינו זן ואינו מפרנס לכן כנחן שחוליה אותו מידי גויס ואין כחן עבד איש דינא לנפשיה הואיל ואינו ידוע לכל שהדין עמה מלמא (מ"ק ד' י"ו') צורצא מצדנן עבד דינא לנפשיה צמילתא דפסיקא ליה משמע הא אינא אפסינא לא אי לא (ג) לכ"ע אע"פ שיש לדחות ובי משום דלורצא מצדנן הוא משלת גיומי דאינשי נהי דפסיקא ליה מ"מ יש לו להרסיק עלמו דסזין דוכתי טובא דאמר (סס ד' יב') וש"י' אדם שחבו שחיי אלה החס קאי על גידו דאמר צרישא מנורה לצו מנודה לחלמיר ועלה קאי דאם אין עדים צדצר שציוהו ונידוהו לכצודו מנודה לחלמיר ונהי דאינה ראי' משם מ"מ האמא הוא כך דכל הני עובדי ומשניות דמיימי החס מיימי צדצר הידוע לרבים שעושה דין רק שלא צרשות צ"ר עשה ועיר אם הלכה רופפת הלך אחר המנהג והלא מנהג פשוט שאין יהודי רשאי לננות יהודי חבירו צדיני גויס (ג) לדיני ישראל אם לא צרשות הקהל ומפי' ר"ס יש ללמוד דבר זה שפי' קרית צר (ד) עמיתך (צ"ק ד' כג') ולא ענין שקראתו לדון ולא ענין דמי גודא רנה ושדי עלויה חביתו לדיני גויס משמע הא

הגהות

- (ק) ל"ל צאמר (ר) צככ"י שנים וט"ס הוא (ס) אולי ל"ל מודה ואפי' אה"ל דפליג אפי' בשאר רפואות אי צעל ולא יורה כחץ מ"מ כו' (ת) ל"ל מועיל (ח) צככ"י ליתא מילת עד שיאמר ופי"ס הוא (צ) ל"ל דידוע (ג) ל"ל גילך (ד) כן היה גירסת הראשונים עיין צשיטה מקוצלת (ה) ל"ל כלום (ו) כיון לכחצות דף קצ"ו וא"כ חיצה וצקנין ט"ס הוא (ז) תוס' כחצות דף ק"ס' ד"ה תישב' (ח) ע"כ גרסנין כדכתיב דהא צבד' קאמר כמה את הולך לצחק כו' וכן אמרו שם צירושלמי האצ פוסק על צמו' וא"כ תימא מני"ל הא' (ט) ל"ל מדינות (י) ל"ל נסצצות לחילוק אריות (כ) ע"ס הוא (ג) ט"ס הוא' והא דקאמר שם מחאי הוא היינו לצצני דאקשי עליו אבל רנה מלי סצר ככ"ע וצתני לוי צין גופא קדושה לחטמי קדושה וכמ"ס אצמחין ממשמחין גמר ועיי' צצצני כר"ן צצירושיו וצכ"י מיושב קושיטת החוס' שם ד"ס אע"פ מה ספקו על רש"י' אך החוס' לשיטתם צ"י מ"צ' ד"ס תאי עממא דלא שאני לכו צין משמחין לגופן קדושה' (מ) ל"ל ס"ל :